

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY**
w Pułtusk, ul. 3 Maja 20
tel. 23 692 50 71, tel/fax 23 692 61 66

**INFORMACJA O STANIE
BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU PUŁTUSKIEGO
ZA ROK 2018**

Pułtusk, luty 2019

SPIS TREŚCI

	Str.
I. WPROWADZENIE	3
II. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA	
1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych.	4
2. Sytuacja epidemiologiczna chorób zawodowych	7
III. UWARUNKOWANIA ZDROWOTNE BYTOWANIA LUDNOŚCI	
1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia	9
2. Ocena jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli opartych na wodach powierzchniowych.	11
3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.	11
4. Stan sanitarny zakładów służby zdrowia.	15
5. Nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych.	24
6. Stan sanitarny obiektów żywieniowo-żywnościowych oraz jakość zdrowotna żywności.	26
7. Ocena higieniczna placówek oświatowo-wychowawczych.	31
8. Ocena narażenia w środowisku pracy	37
9. Nadzór nad prekursorami narkotyków i środkami zastępczymi.	46
IV. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA.	48
V. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	59

I. WPROWADZENIE

Powiat pułtuski położony jest w północnej części Mazowsza. W skład powiatu wchodzi miasto Pułusk i 7 gmin; Pokrzywnica, Winnica, Świercze, Gzy, Zatory, Obryte, Pułusk, powierzchnia całkowita powiat wynosi 828,8 km², liczba ludności ogółem 51.500.

Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego. Naszym najważniejszym zadaniem jest stała troska o stan sanitarno-higieniczny i epidemiologiczny powiatu pułtuskiego.

Stan sanitarny to również profilaktyka połączona z oświatą zdrowotną. To także warunki życia, bezpieczeństwo żywienia, pracy, nauki i wypoczynku.

Nie tylko musimy, ale przede wszystkim, chcemy sprostać swoim obowiązkom. Na podstawie danych zebranych ze wszystkich komórek organizacyjnych Stacji przygotowaliśmy raport o stanie sanitarnym powiatu pułtuskiego za rok 2018.

II. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych na terenie powiatu pułtuskiego jest stabilna. W roku 2018 w stosunku do roku 2017 zarejestrowano zmniejszoną liczbę zakażonych na WZW typu B o 10 przypadków, zaś zakażenie na WZW typu C utrzymuje się na tym samym poziomie.

W 2018r. opracowano 174 zgłoszeń zachorowań na choroby zakaźne.

Zarejestrowano 2 nosicieli tymczasowych Salmonelli enteritidis

W rejestrach Sekcji Epidemiologii wpisanych jest:

- 4 nosicieli stałych Salmonelli typhi;
- 2 nosicieli HBV;
- 12 nosicieli HCV.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 1 przypadek przewlekłego zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B i 2 przypadki zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A.

Liczba zakażeń wywołanych przez pałeczki Salmonella w roku 2018 wynosiła 17 przypadków, w tym 7 osób dotyczyło 2 ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych typu rodzinnego. Nośnikiem z rodzaju pałeczek Salmonella w obu ogniskach były spożywane jajka.

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano przypadków chorób przenoszonych drogą płciową oraz zakażonych wirusem HIV.

W 2018 roku zarejestrowano 31 przypadków borelioz w stosunku do roku 2017 nastąpił znaczny spadek o 20 osób. W 2017 r. zarejestrowano 4 przypadki zachorowania na krztusiec, zaś w 2018 r. 1 przypadek.

W 2018r. zarejestrowano 5 przypadków zachorowań o etiologii Streptococcus pneumoniae. Wszystkie przypadki były hospitalizowane.

W roku 2018 zarejestrowano 236 zachorowań na ospę wietrzną w stosunku do roku 2017 nastąpił znaczny wzrost zachorowań.

Zarejestrowano 1 przypadek odry, który wykazano w MZ-56 01B/2018 jako przypadek możliwy, zaś zachorowań na różyczkę nie odnotowano.

Ponadto zarejestrowano 3 przypadki zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, a w roku 2017 1 przypadek.

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano żadnego ogniska zakażenia szpitalnego.

Zarejestrowano ogółem 81 pokąsań, 15 pacjentów zostało skierowanych do Poradni Szczepień p/wścieklicznie (szczepienie podjęło 11 osób).

W roku 2018r. przeprowadzono 1 kontrolę w Poradni Pulmonologicznej w Pułtusku, ul. 3 Maja 5 dotyczącą występowania przypadków gruźlicy u hodowców bydła.

W analizowanym okresie czasu nie stwierdzono takiego zachorowania.

W 2018 roku ogółem zarejestrowano 9 przypadków zachorowań na gruźlicę (w tym 7 przypadków zachorowań na gruźlicę prątkującą). Prowadzono nadzór epidemiologiczny nad osobami z kontaktu z prątkującym chorym na gruźlicę. Nadzorem objęto 37 osób z kontaktu.

Osoby te poddano badaniom klinicznym i diagnostycznym.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę zgłaszalności chorób zakaźnych w Szpitalu Powiatowym Gajda Med w Pułtusku stwierdzono zgodności pomiędzy liczbą zgłoszonych przypadków zachorowań i podejrzeń do PSSE z liczbą zarejestrowanych w Centralnym Rejestrze chorób zakaźnych Szpitala.

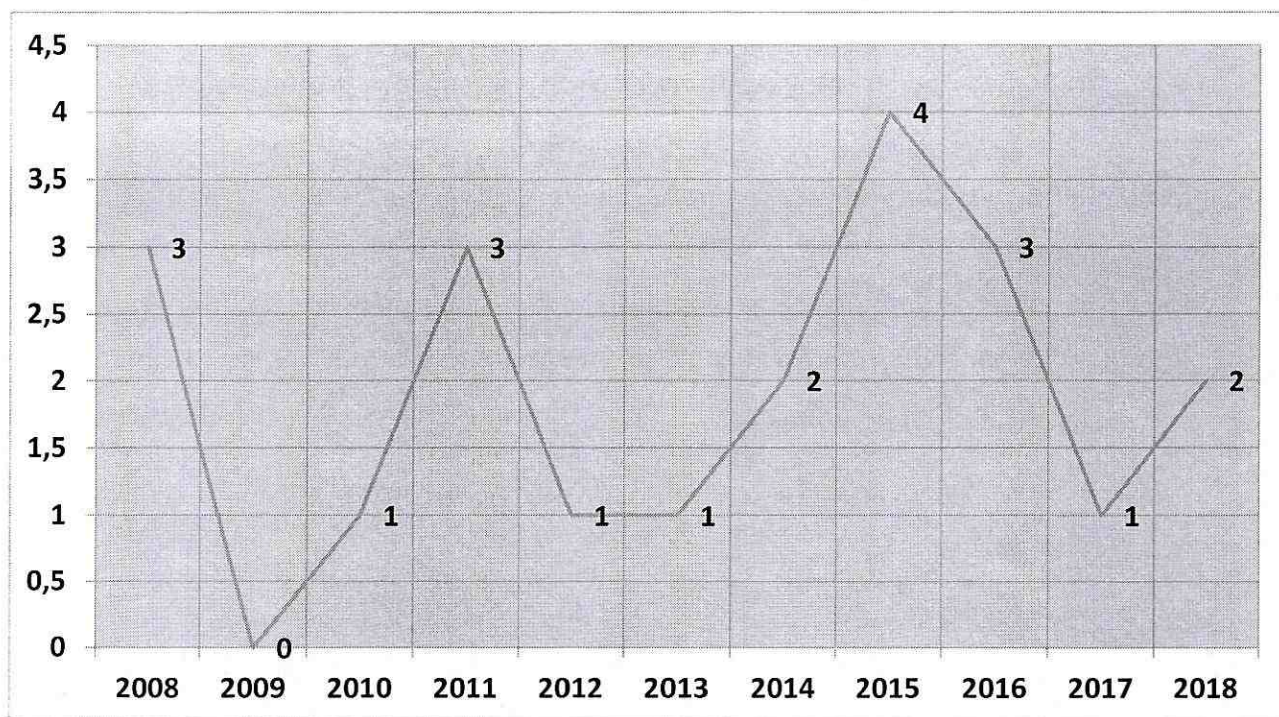
Zachorowania na choroby zakaźne na terenie PSSE w Pułtusku w latach 2007 – 2018.

Jednostki chorobowe	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Czerwonka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Biegunka do lat 2	9	6	10	14	21	8	29	30	42	39	37	41
Zatrucia pokarmowe	15	17	17	27	32	21	24	16	8	11	10	17
WZW ogółem	1	3	1	9	5	6	10	3	2	2	6	3
WZW typ B	-	3	-	3	3	3	2	1	-	-	1	1
WZW typ C	1	-	1	6	2	3	7	2	2	2	3	-
WZW typ A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Zapalenie opon mózgowych	3	1	-	1	1	2	6	3	3	2	1	2

2. Sytuacja epidemiologiczna chorób zawodowych.

W 2018 r. stwierdzono 2 przypadki chorób zawodowych (w sensie decyzji prawomocnych). Przypadki dotyczyły astmy oskrzelowej (poz. 6 wykazu chorób zawodowych) u współwłaścicielki indywidualnego gospodarstwa rolnego i choroby narządu głosu (poz. 15.3 wykazu) u nauczycielki. Wydano dwie decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (zespół cieśni nadgarstka).

Liczba chorób zawodowych w latach 2008-2018

Najwięcej chorób zawodowych stwierdza się wśród nauczycieli. W latach 2008-2018 na 21 stwierdzonych chorób zawodowych, 12 (57%) stanowiły choroby narządu głosu spowodowane długotrwałym nadmiernym wysiłkiem głosowym. Są to choroby spowodowane sposobem wykonywania pracy, a nie warunkami pracy. W stwierdzonych przypadkach działania inspekcji sanitarnej mają niewielki wpływ na ograniczenie liczby tych chorób.

Od 2008 roku liczba stwierdzanych chorób zawodowych utrzymuje się na zbliżonym poziomie (0 do 4). W latach 2008-2018 choroby pochodzenia zawodowego spowodowane warunkami pracy stanowiły około 19% (4 przypadki), a choroby

zakaźne również 24% (5 przypadków). Pozostałe choroby (57%) były spowodowane sposobem wykonywania pracy. Od 2008 r. nie twierdzono żadnego przypadku choroby zawodowej wśród personelu służby zdrowia.

Choroby zawodowe w latach 2008-2018 wg jednostek chorobowych

Nazwa jednostki chorobowej i poz. w wykazie chorób	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Razem
	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	
Pylica płuc poz. 3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Astma oskrzelowa	0	0	0	0	0	0		0	0		1	1
Choroby narządu głosu poz. 15	3	0	0	2	0	1	2	1	2	0	1	12
Zapalenie pęcherzyków płucnych poz. 7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Zawodowy ubytek słuchu poz. 21	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Choroby zakaźne i pasożytnicze poz. 26	0	0	1	0	1	0	0	3	0	0	0	5
Razem	3	0	1	3	1	1	2	4	3	1	2	21

III UWARUNKOWANIA ZDROWOTNE BYTOWANIA LUDNOŚCI

1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia.

➤ **Wprowadzenie.**

Liczba ludności korzystającej z wody wodociągowej ogółem w roku 2018 wynosiła 51 000 osób, w tym : w mieście – 18 600, na terenach wiejskich 32 400. Ludność powiatu pułtuskiego zaopatrywana jest w wodę z 3 wodociągów o produkcji poniżej 100 m³/d (2 wodociągi sieciowe wiejskie, 1 wodociąg zakładowy), 10 wodociągów o produkcji 100-1000 m³/d (wodociągi sieciowe wiejskie) i 1 wodociągu o produkcji 1000-10000 m³/d (wodociąg miejski w Pułtusku).

W 2018r. nie oddano do użytku na terenie powiatu pułtuskiego nowego wodociągu.

Zwodociągowanie powiatu wynosi ponad 90 %.

➤ **Jakość wody.**

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi na terenie powiatu jest bezpieczna pod względem bakteriologicznym. W roku 2018 nie stwierdzono skażenia bakteriologicznego wody z wodociągów.

W powiecie pułtuskim wszystkie wodociągi podają do sieci wodę bezpieczną także pod względem chemicznym. Ogółem około 90 % ludności powiatu korzysta z wody dobrej jakości.

Prowadzone było w 2018 roku postępowanie dotyczące przekroczeń występowania bakterii grupy coli, zawyżonej mętności oraz nieprawidłowego smaku z 4 wodociągów publicznych. Na koniec roku woda ze wszystkich wodociągów była dobra.

W roku 2018 na terenie powiatu nadal ok. 10 % ludności korzystało z własnych ujęć wody. Są to najczęściej studnie kopane, płytkie, oparte na pierwszej warstwie wodonośnej.

➤ **Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę.**

- Wodociągi o wydajności.

<100 m³/dobę

Ogólna liczba wodociągów o produkcji poniżej 100 m³/d wynosi 3:

- 2 wodociągi sieciowe wiejskie w Dębinach i Cyganach,
- 1 wodociąg zakładowy Osiedlowej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Wodociągi sieciowe wiejskie (2 publiczne, 1 zakładowy) o produkcji wody poniżej 100 m³/d posiadają uzdatnianie wody. Woda z tych ujęć (wodociągi publiczne w Dębinach i Cyganach oraz wodociąg zakładowy w Gładczynie) odpowiada wymaganiom.

- Wodociągi o wydajności.

100 – 1000 m³/dobę

W tej grupie znajduje się 10 wodociągów publicznych zlokalizowanych na wsi. Wszystkie obiekty posiadają uzdatnianie wody. Woda ze wszystkich ujęć odpowiada wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia.

- Wodociągi o wydajności.

1000 – 10 000 m³/dobę

W grupie tej znajduje się tylko 1 wodociąg tzn. wodociąg miejski w Pułtusku o produkcji dobowej wody ok. 3148 m³, zaopatrujący w wodę miasto i 5 wsi z terenu gminy. Ujęcie w Pułtusku oparte jest na 6 studniach głębinowych pracujących zamiennie. Uzdatnianie wody prowadzone jest poprzez napowietrzanie, odżelazianie i odmanganianie (9 odżelaziaczy i 9 odmanganaczy). Woda z wodociągu odpowiada wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia.

- Wodociągi ogółem.

Na terenie powiatu pułtuskiego nadzorem objętych jest 14 wodociągów : 3 wodociągi o produkcji poniżej 100 m³/d (2 wodociągi sieciowe wiejskie, 1 wodociąg zakładowy), 10 wodociągów o produkcji 100-1000 m³/d (wodociągi sieciowe wiejskie) i 1 wodociąg o produkcji 1000-10000 m³/d (wodociąg miejski w Pułtusku). Wszystkie obiekty posiadają stacje uzdatniania wody, do sieci podawana jest woda uzdatniona. Obiekty posiadają chlorownie z zainstalowanymi chloratorami. Woda chlorowana jest okresowo podchlorynem sodu. Zapas tego środka jest w każdej hydroforni. Zabezpieczona jest strefa ochrony bezpośredniej studni i hydroforni.

2. Ocena jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpielii opartych na wodach powierzchniowych

Nadzorem objęto jedno kąpielisko na terenie powiatu pułtuskiego, na rzece Narew w Pułtusk. Zostało wytypowane przez Urząd Miasta, czynne było w okresie wakacji. Utrzymaniem czystości, wyposażeniem w kosze na śmieci oraz TOI-TOI zajmował się Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pułtusk. Zatrudnieni zostali także ratownicy.

Woda z kąpieliska w Pułtusk badana była przed oraz w trakcie sezonu letniego przez MOSiR w ramach kontroli wewnętrznej. Woda z kąpieliska odpowiadała warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpielii.

3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

- **Szpital, zakłady opiekuńczo - lecznicze i zakłady pielęgnacyjno - opiekuńcze.**

Szpital SP ZOZ w Pułtusk w roku 2018 kontrolowany był przez WSSE.

Na terenie powiatu istnieje 1 zakład opiekuńczo-leczniczy – „PALIUM” w Tąsewach.

W roku 2018 przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową w tym obiekcie. Uczestniczyli w nich przedstawiciele sekcji epidemiologii, higieny komunalnej i higieny żywienia.

Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Tąsewach zaopatrywany jest w wodę z wodociągu sieciowego, nieczystości płynne odprowadzane są do szczelnego zbiornika , nieczystości stałe gromadzone są w kontenerze. Zarówno śmieci jak i ścieki wywożone są przez specjalistyczne firmy zgodnie z zawartymi umowami.

Kontrolowany zakład posiada umowę na odbiór odpadów medycznych i innych odpadów niebezpiecznych. Postępowanie z odpadami jest prawidłowe.

Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Tąsewach nie posiada własnej pralni, zawarta jest umowa na pranie bielizny z pralnią świadczącą tego typu usługi tzn. PHU „HOLLYWOOD” Renata i Adam Konieczkowsky w Płocku ul. Norbertańska 2a.

Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących prowadzonych procesów dezynfekcyjnych i sterylizacyjnych.

Kontrolowany obiekt posiada własną kuchnię, która dostarcza posiłki. Nie stwierdzono uchybień dotyczących bloku żywienia, kuchni, pomieszczeń magazynowych.

- **Domy pomocy społecznej oraz inne placówki zapewniające całodobową opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, w podeszłym wieku oraz przewlekle chorymi.**

Domy Pomocy Społecznej z powiatu pułtuskiego kontrolowane są przez WSSE.

Nadzorem przez Stację w Pułtusku objęta jest placówka zapewniająca całodobową opiekę tj. Hospicjum CARITAS Diecezji Płockiej w Pułtusku. Przeprowadzona kontrola obiektu wykazała dobry stan sanitarno – higieniczny.

- **Dworce.**

W Pułtusku budynek Dworca PKS w 2017r. zamknięto nagle, bez określenia przyczyny zamknięcia. W roku 2018 udostępniono pomieszczenie budynku jako poczekalnię dla pasażerów oczekujących na odjazd autobusu w okresie wiosennym. Stanowiska odjazdowe dla autobusów zlokalizowano wzdłuż ulicy. Na jesieni 2018r. postawiono tymczasowy kontener pełniący funkcję poczekalni dla pasażerów oczekujących na odjazd autobusu, a także rozpoczęto budowę nowego tymczasowego budynku Dworca PKS.

Za stan sanitarny terenu zajmowanego przez prowizoryczny dworzec oraz przenośnej ubikacji TOI-TOI odpowiada Urząd Miast Pułusk.

- **Środki transportu.**

W roku 2018 nie kontrolowano środków transportu.

- **Noclegownie dla bezdomnych.**

Ośrodek dla bezdomnych prowadzony przez Stowarzyszenie „Serdeczna Dłoń” w Pokrzywnicy znajduje się w wolnostojącym, jednopiętrowym budynku. Budynek jest wynajmowany od prywatnej osoby przez Stowarzyszenie. Schronisko funkcjonuje w Pokrzywnicy od maja 2013 roku. Budynek w Pokrzywnicy jest po generalnym remoncie. Znajduje się tu 15 pokoi mieszkalnych. Pokoje są od 2 do 8-osobowych. Większość pokoi jest z łazienkami. Na parterze jest pokój dla niepełnosprawnych z przystosowaną łazienką. Cały obiekt jest dostosowany dla niepełnosprawnych.

- Na parterze budynku znajduje się kuchnia oraz jadalnia pełniąca jednocześnie funkcję świetlicy. Posiłki sporządzają wyznaczeni mieszkańcy domu.
- W podpiwniczeniu znajdują się magazyny, kotłownia oraz pomieszczenie przeznaczone na pralnię.
- Liczba osób przebywających w Ośrodku – 50, w tym : 9 kobiet. W ośrodku przebywają 3 osoby niepełnosprawne poruszające się na wózku. Liczba ta ulega ciągłym zmianom.
- W razie potrzeby jest możliwość przyjęcia większej liczby osób.
- Zaopatrzenie w wodę z wodociągu publicznego, ciepła woda z własnej kotłowni. Nieczystości płynne odprowadzane są do szczelnego szamba, nieczystości stałe przechowywane są w pojemnikach i wywożone zgodnie ze złożoną deklaracją.
- Budynek wraz z przylegającą działką jest ogrodzony.

➤ **Ustępy publicznie i toalety ogólnodostępne.**

Pod nadzorem Stacji znajduje się 1 stały ustęp publiczny w Pułtusku. Stan techniczny i sanitarny obiektu jest dobry. Ustęp jest dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Toalety ogólnodostępne, które były kontrolowane w 2018 roku, znajdują się przy stacjach paliw. Stan sanitarno – higieniczny tych obiektów był dobry, nie stwierdzono uchybień.

➤ **Hotele.**

W 2018r. funkcjonowało 7 hoteli na terenie powiatu, które zostały skategoryzowane i otrzymały w wyniku kategoryzacji dwie lub trzy gwiazdki.

Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych w 2018 roku 5 hoteli był dobry. Wszelkie remonty i naprawy przeprowadzane są na bieżąco. Standard świadczonych usług podnosi się z roku na rok. Pomieszczenia przeznaczone dla gości, zaplecze magazynowe oraz pomieszczenia socjalno-sanitarne dla personelu utrzymane są w dobrym stanie. Stosowana jest biała pościel i ręczniki. Pranie bielizny odbywa się w pralniach świadczących tego typu usługi.

Ponadto istnieje 11 obiektów na terenie powiatu świadczących usługi hotelowe, nie będących hotelami.

Stan sanitarny skontrolowanych 8 obiektów był dobry.

Ośrodek w Łubienicy Superunkach i Kemping korzystają z wody z własnych ujęć.

W/w ośrodki nie prowadzą żywienia zbiorowego ani wczasów zorganizowanych.

Prowadzone było postępowanie dotyczące 2 hoteli (Hotel MILORD oraz Hotel WIATRAK) oraz 1 obiektu świadczącego usługi hotelowe nie będącego hotelem (Smart Motel). Sprawy dotyczyły stanu technicznego obiektów. Zalecenia wykonano.

➤ **Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej.**

W 2018 roku na terenie powiatu pułtuskiego działało 37 zakładów fryzjerskich, 14 zakładów kosmetycznych, 11 zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, 6 zakładów odnowy biologicznej oraz 1 zakład tatuażu..

Zakłady zaopatrzone są w bieżącą zimną i ciepłą wodę, postępowanie z nieczystościami i odpadami komunalnymi jest prawidłowe. Obiekty posiadają wentylację grawitacyjną.

Przedmioty stanowiące wyposażenie zakładu mają powierzchnię gładką, postępowanie z bielizną czystą i brudną jest prawidłowe. Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących wykonywania zabiegów dezynfekcyjnych oraz preparatów i środków stosowanych do dezynfekcji. Prowadzone były 2 postępowania dotyczące zakładów kosmetycznych (brak procedur dezynfekcji i sterylizacji) oraz 1 postępowanie dotyczące obiektu w których świadczone łącznie jest więcej niż jedna z usług (brak informacji o szkodliwości korzystania z solarium).

➤ **Ogólna ocena stanu sanitarnego powiatu.**

Stan sanitarny powiatu pułtuskiego w 2018 roku oceniono jako dobry. W porównaniu z 2017 rokiem nie uległ zmianie. Działania podejmowane przez PIS w ramach bieżącego nadzoru przyczyniają się do utrzymania dobrego stanu sanitarnego kontrolowanych obiektów.

4. Stan sanitarny zakładów służby zdrowia.

Działalność kontrolno - represyjna.

Placówki pod nadzorem PSSE	Placówki w rozbiciu na:		Liczba obiektów		Liczba kontroli w 2018			Liczba decyzji administracyjnych w tym:				Liczba mandatów	liczba wystąpień
	szpitale	nie będące przedsiębiorcami	rok ubiegły	rok bieżący	zaplanowanych	wykonanych	W tym kontrole CPE NDM	merytoryczne (nakazowe), w tym dotyczące niespełnienia wymagań po wydaniu opinii o wpływie na bezpieczeństwo pacjentów	płatnicze	przedłużające	umarzające		
podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całonocowe świadczenia zdrowotne	szpitale	nie będące przedsiębiorcami											
		będące przedsiębiorcami											
	ZOL w strukturach szpitali												
	ZOL poza szpitalami		1	1	3	3	2						
	ZPO w strukturach szpitali												
	ZPO poza szpitalami												
Inne całonocowe np. DPS (gab. piel/zab. pod nadzorem PSSE)	hospicja w strukturach szpitali												
	hospicja poza szpitalami		1	1	1	1							

podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	Przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria nie będące przedsiębiorcami	25	24	21	22									
	Przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria będące przedsiębiorcami	2	2	1	1									
	Pogotowia ratunkowe i zespoły wyjazdowe	2	2	1	1									
	Medyczne laboratoria diagnostyczne	1	1	1	1									
	Zakłady rehabilitacji leczniczej	3	3	2	2									
	Inne	2	2	2	2									
	gabinety indywid., specj. grupowej praktyki lekarskiej o profilu niezabiegowym	11	11	3	3									
	gabinety indywid., specj., grupowej praktyki lekarskiej o profilu zabiegowym (w tym gab.stomatologiczne)	21 (13)	21 (13)	18 (13)	17 (13)			1	1					
	RAZEM	67	66	52	52	2	1	1	1					

W 2018r. wykonano 52 kontrole w podmiotach leczniczych na terenie powiatu pułtuskiego w zakresie stanu sanitarno-technicznego. Wydano 1 decyzję nakazującą oraz 1 decyzję płatniczą. Decyzja nakazująca dotyczyła gabinetu prywatnej praktyki lekarskiej. Wymienione obowiązki dotyczyły stanu technicznego pomieszczeń i gospodarowania odpadami medycznymi. Termin wykonania nieprawidłowości ustalono do dnia 31.01.2019r. Nie nałożono grzywny w drodze mandatu karnego.

Aktualna nazwa Szpitala:

Szpital Powiatowy Gajda-Med. Sp. z o.o., ul. Teofila Kwiatkowskiego 19, 06-102 Pułtusk (liczba łóżek 217)

Aktualne nazwy placówek lecznictwa zamkniętego:

- a) PALIUM Sp. z o.o. Opieka długoterminowa Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, Tąsewy 8, 06-120 Winnica (liczba łóżek 80)
- b) Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy Hospicjum CARITAS Diecezji Płockiej w Pułtusku, ul. Stare Miasto 2, 06-100 Pułtusk (liczba łóżek 8)

W/w obiekty nie są zarejestrowane w strukturach szpitali.

Zmiany w liczbie obiektów w porównaniu z rokiem 2017

W roku 2018 ubył 1 Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej.

➤ Krótka charakterystyka stanu sanitarno-technicznego i funkcjonalnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów uległ poprawie w stosunku do poprzedniego roku w 3 podmiotach leczniczych. W 2018 roku zostały wykonane następujące prace:

- dokonano remontu pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, poczekalni, odnowiono gabinety lekarskie i zabiegowe,
- poprawiono stan techniczny podjazdów dla osób niepełnosprawnych w 2 podmiotach leczniczych.

W roku sprawozdawczym podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz gabinety indywidualnej praktyki lekarskiej spełniały wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 26.06.2012r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

programy dostosowawcze :

objekty/liczba		Podmioty spełniające wymagania fachowe i sanitarne wg Rozporządzenia Ministra Zdrowia	Podmioty nie spełniające wymagań, objęte programem dostosowania, którego nie zrealizowały do 31.12.2017 r.	Podmioty nie spełniające wymagań, nie posiadające programu dostosowania	Liczba wniosków do PIS dot. wydania opinii o wpływie niespełnionych wymagań na bezpieczeństwo pacjenta	Liczba wydanych opinii dot. wpływu niespełnionych wymagań na bezpieczeństwo pacjenta	Liczba podmiotów które w 2018 r. spełniły wymagania zawarte w programie dostosowania
	Ogółem	0	0	0	0	0	0
szpitale	nie będące przedsiębiorcami	0	0	0	0	0	0
	będące przedsiębiorcami	0	0	0	0	0	0
inne podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne		2	0	0	0	0	0
	nie będące przedsiębiorcami	2	0	0	0	0	0
ambulatoria	będące przedsiębiorcami	30	0	0	0	0	0
	gabinety indywidualnej, specjalistycznej, grupowej praktyki lekarskiej	32	0	0	0	0	0
	SUMA	66	0	0	0	0	0

➤ Utrzymanie czystości bieżącej i porządku

Utrzymaniem bieżącej czystości i porządku w podmiotach leczniczych zajmują się pracownicy obiektów. Sprzątanie odbywa się w oparciu o obowiązujące procedury wg. planu higieny przy użyciu sprzętu porządkowego (wiader, wózków profesjonalnych z systemem kuwetowym lub dwuwaderkowym, mopów, ściereczek jednorazowego użycia). Sprzątanie odbywa się z zachowaniem wyodrębnionych stref higienicznych raz dziennie i w zależności od potrzeby. W 2 podmiotach leczniczych zostały zawarte umowy z firmami zewnętrznymi na pranie nakładek na mopy, zaś pozostałe obiekty nakładki na mopy piorą we własnym zakresie w pomieszczeniu porządkowym przy użyciu preparatów piorąco-dezynfekcyjnych. Postępowanie z brudną bielizną jednorazowego użytku odbywa się zgodnie z obowiązującymi procedurami i instrukcjami. Brudna bielizna zbierana jest do worków foliowych gromadzona w wydzielonym miejscu i przekazywana do odpadów komunalnych, zaś bielizna zanieczyszczona płynami ustrojowymi zbierana jest w workach podwójnych i przekazywana do odpadów medycznych. Odzież ochronna personelu w większości podmiotów prana jest we własnym zakresie w preparatach piorąco-dezynfekcyjnych. Dwa podmioty lecznicze korzystają z usług firm zewnętrznych w zakresie prania odzieży ochronnej. Kontrole nie wykazały istotnych uchybień w zakresie bieżącej czystości i porządku.

➤ Dezynfekcja

W okresie sprawozdawczym w porównaniu do roku ubiegłego nie nastąpiły zmiany w liczbie urządzeń do maszynowego mycia i dezynfekcji narzędzi. Automatyczne metody dezynfekcji odbywają się z użyciem myjek dezynfektorów. W większości gabinetów procesy mycia i dezynfekcji odbywają się manualnie. Środki używane do dezynfekcji w podmiotach leczniczych są zarejestrowane jako produkty biobójcze, stosowane są zgodnie z zaleceniami producenta oraz kartami charakterystyki.

Najczęściej stosowanymi środkami do dezynfekcji w gabinetach zabiegowych (w tym stomatologicznych) używany jest:

- do dezynfekcji rąk : AHD 1000, Skinman Soft, Spitaderm, Desresan N, Manusan,
- do dezynfekcji narzędzi : Sekusept Pulver + aktywator, Prosept Burs, Prosept Instru, Gigasept FF. Lysoformin 3000,

- do dezynfekcji powierzchni : Mikrozyd spray, Incidin activ, Incidur Spray, Incidin plus, Actichlor plus, Medicarina, Aerodesin 2000, Velox.

Roztwory do dezynfekcji przygotowywane są w specjalnie przeznaczonych do tego celu w pojemnikach. Stężone środki dezynfekcyjne przechowywane są w pomieszczeniach porządkowych, w oryginalnych opakowaniach. Żaden z kontrolowanych podmiotów nie prowadzi kontroli skuteczności mycia wyrobów za pomocą wskaźnika kontroli pozostałości zanieczyszczeń białkowych.

➤ **komory dezynfekcyjne wg wzoru:**

Na terenie działalności PSSE w Pułtusku brak komór dezynfekcyjnych i stacji łóżek.

➤ **Ocena wyposażenia brudowników w myjni dezynfektory do basenów lub inne urządzenia**

Podmioty udzielające świadczeń całodobowych: Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Tąsewach i Hospicjum Caritas Diecezji Płockiej nie posiadają myjni dezynfektorów. Dezynfekcja miejscowa łóżek przeprowadzona jest w pokojach pacjentów. Będący pod nadzorem ZOL zawarł umowę w zakresie dezynfekcji materacy i pokrowców z pralnią HOLLYOOD w Sierpcu.

➤ **Sterylizacja**

- liczba aparatów sterylizacyjnych wg wzoru:

rodzaj aparatów sterylizacyjnych	Podmioty wyk. działalność lecz.	liczba aparatów sterylizacyjnych	
		2017	2018
autoklawy			
	szpitale	0	0
	lecznictwo ambulatoryjne	4	3

	gabinety praktyki lekarskiej	12	12
sterylizatorów na ciepło suche*	szpitale		
	lecznictwo ambulatoryjne		
	gabinety praktyki lekarskiej		
sterylizatory na tlenek etylenu	szpitale		
	lecznictwo ambulatoryjne		
sterylizatory na formaldehyd	szpitale		
	lecznictwo ambulatoryjne		
sterylizatory plazmowe	szpitale		
	lecznictwo ambulatoryjne		

* w przypadku używania sterylizatorów na ciepło suche należy opisać do czego są stosowane

Kontrolowane podmioty lecznicze przeprowadzające sterylizacje zapoznały się z wytycznymi sterylizacji z 2017r. Sukcesywnie dostosowują się do wydanych zaleceń pokontrolnych w tym zakresie.

Podmioty lecznicze posiadają łącznie 15 autoklawów. W lecznictwie otwartym 3 (1 ubył) w gabinetach praktyki lekarskiej 12. W procesach sterylizacji stosowane są wskaźniki fizyczne, chemiczne i biologiczne. Wszystkie cykle sterylizacji są udokumentowane poprzez archiwizację wskaźników chemicznych i powiązanie pakietów sterylnych z pacjentem, które są prowadzone w rejestrach i kartach historii chorób. Większość autoklawów posiada możliwość automatycznego pomiaru i zapisu parametrów krytycznych procesów sterylizacji w formie wydruków lub na karcie SD. Zarówno w lecznictwie niepublicznym jak i w gabinetach praktyki lekarskiej

skuteczność sterylizacji metodą biologiczną na ogół wykonywana była regularnie raz w miesiącu i dwa razy w miesiącu. Stosowany jest Sporal A firmy BIOMED. We wszystkich podmiotach leczniczych przeprowadzających sterylizację w każdym pakiecie stosowane są wskaźniki chemiczne typ 4, a w pakietach reprezentatywnych typu 5 lub 6 w każdym wsadzie do wnętrza opakowań sterylizacyjnych. Do bieżącej kontroli skuteczności procesów sterylizacji stosowane są testy chemiczne STEAM INDICATOR STRIP, STERIKING AC6, STERIM CONTROL 5, VAPOR LINE. Nie stwierdzono przypadków sterylizacji negatywnej. Dwa gabinety praktyki lekarskiej posiadają wydzielone pomieszczenia sterylizatorni, a pozostałe posiadają sterylizację gabinetową z wydzielonym ciągiem technologicznym. Wszystkie podmioty wykonujące sterylizację pakiety sterylne oznakowują ręcznie (stempel, pieczętka). W kontrolowanych podmiotach leczniczych nie stwierdzono resterylizacji i reprocessowania wyrobów medycznych.

➤ **Dezynsekcja i deratyzacja**

Dezynsekcję i deratyzację w podmiotach leczniczych zajmują się firmy zewnętrzne z którymi zawarte są umowy na przeprowadzanie usług.

➤ **Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w miejscu powstawania**

Odpady niebezpieczne segregowane są zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem z dnia 5 października 2017r. Odpady medyczne o ostrych końcach i krawędziach zbierane są w twardościenne pojemniki odporne na przekłucia i działanie wilgoci z odpowiednim oznakowaniem. Pozostałe odpady medyczne zakaźne są do czerwonych worków foliowych. W podmiotach leczniczych są przechowywane dowody odbiorcze odpadów przez firmę utylizacyjną np. w postaci karty przekazywania odpadów do utylizacji. W zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi nie stwierdzono większych nieprawidłowości.

8. Zakażenia szpitalne

Sekcja Epidemiologii współpracuje z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych działającym w Szpitalu Powiatowym Gajda Med. w Pułtusku. Współpraca oparta jest na konsultacjach w zakresie występowania ognisk epidemicznych w związku z nadzorowanymi patogenami alarmowymi, przekazywaniu danych warunkujących bezpieczeństwo epidemiologiczne Szpitala. W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano ognisk zakażeń szpitalnych.

➤ **Realizacja zadań związanych z kontrolą wewnętrzną w podmiotach wykonujących działalność leczniczą**

Kontrole wewnętrzne w podmiotach leczniczych przeprowadzane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010r. Odbywają się zgodnie z ustalonym harmonogram, przeprowadzane są co 6 miesięcy. Zakres kontroli to ocena stanu sanitarnego, procesy dezynfekcji i sterylizacji, gospodarka odpadami medycznymi, postępowanie z odzieżą ochronną i postępowanie poekspozycyjne. Znaczących uchybień w tym zakresie nie stwierdzono. Podczas kontroli we wszystkich placówkach medycznych w dalszym ciągu prowadzony jest instruktaż dotyczący prawidłowej realizacji zadań związanych z kontrolą wewnętrzną.

➤ **Wdrożenie procedur poekspozycyjnych w podmiotach leczniczych, tzn.:**

Wszystkie podmioty lecznicze posiadają aktualne procedury dotyczące postępowania poekspozycyjnego. Zakłady lecznictwa zatrudniające pracowników dokonują oceny ryzyka zawodowego sporządzają raporty bhp w zakresie zranień ostrymi narzędziami raz na 6 miesięcy. Pracodawcy prowadzą wykazy zranień ostrymi narzędziami przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych. Wszyscy pracownicy są na bieżąco szkoleni z procedur poekspozycyjnych co jest potwierdzone podpisami.

5. Nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych.

Sekcja Epidemiologii prowadzi nadzór nad:

- Wykonawstwem szczepień ochronnych, kwalifikacją do szczepień i dokumentacja,
- Prawidłową dystrybucją szczepionek z zachowaniem ciągłości łańcucha chłodniczego,
- Sporządzanymi zamówieniami na szczepionki.

Z analizy sprawozdania rocznego ze szczepień ochronnych MZ-54 wynika, że w roku sprawozdawczym w 18 Punktach Szczepień na terenie powiatu pułtuskiego wykonano **6996** szczepienia przeciwko chorobom zakaźnym.

Ponadto wykonano w ramach szczepień :

- 353 szczepień przeciwko WZW typu B;
- 608 szczepień przeciwko grypie;
- 641 szczepień przeciwko tężcowi;
- 177 szczepień przeciwko Streptococcus Pneumoniae;
- 30 szczepień przeciwko kleszczowemu zakażeniu mózgu;
- 22 szczepień przeciwko Neisseria meningitidis;
- 94 szczepień przeciwko biegunce rotawirusowej;
- 64 szczepień przeciwko ospie wietrznej.

Sprawozdanie roczne z działalności PSSE w Pułtusku
w zakresie nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych

Podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne:

Podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne na nadzorowanym terenie	Liczba podmiotów		Liczba punktów/gabinetów szczepień w tych podmiotach		Liczba kontroli w roku sprawozdawczym		Liczba wydanych (jeżeli były) Decyzji adm.
	Rok ubiegły	Rok sprawozdawczy	Rok ubiegły	Rok sprawozdawczy	zaplanowanych	wykonanych	
Lecznictwo otwarte publiczne	1	1	1	1	2	2	
Lecznictwo otwarte niepubliczne	16	16	16	16	21	22	
Oddziały Noworodkowe	1	1	1	1	1	1	
Indywidualna praktyka lekarska							
Inne (wymieniać jakie)							
Ogółem	18	18	18	18	24	25	

W 2018 roku zarejestrowano 1 przypadek łagodnego niepożądanego odczynu poszczepiennego.

6. Stan sanitarny obiektów żywnościowo- żywnościowych oraz jakość zdrowotna żywności.

W roku 2018 nadzorem sanitarnym objętych było 583 obiekty żywnościowe, żywienia i przedmiotów użytku oraz kosmetyków.

Przeprowadzono 453 kontrole sanitarne, w tym:

- 287 kontroli kompleksowych połączonych z oceną zgodnie z arkuszem oceny stanu sanitarnego,
- 29 kontroli sprawdzających,
- 27 kontroli interwencyjnych,
- 110 kontroli tematycznych.

Kontrole kompleksowe przeprowadzono zgodnie z ustalonym harmonogramem kontroli na rok 2018. Kontrole interwencyjne związane były z otrzymanymi powiadomieniami alarmowymi w systemie RASFF oraz informacjami konsumentów dotyczącymi złej jakości artykułów spożywczych bądź niewłaściwym stanem sanitarnym obiektów żywnościowych.

RASFF to system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt.

W ramach działalności systemu alarmowego RASFF przeprowadzono 27 kontroli interwencyjnych oraz nadzorowano wycofanie z obrotu m.in.:

Powiadomienia w ramach systemu RASFF dotyczyły następujących produktów:

- Woda źródłana niegazowana Świętokrzyska,
- jabłka ,
- mleko dla niemowląt Babydream,
- produkt pn.: „Ekologiczny sezam niełuskany”,
- wódka luksusowa,
- suszone owoce goji z Chin,
- produkt pn.: Rodzynki Bakplanet”,
- produkt pn: Rodzynki sułtańskie Bakalnuss”,

- produkt pn.: Woda Żywiec Zdrój niegazowany,,
- produkt pn.: mak cely, olejna ta semena,
- pomidory,
- brokuły,
- produkt pn.: "Frugo black Mix Soków",

Natomiast kontrole tematyczne związane były z zatwierdzaniem nowo uruchamianych obiektów oraz działalnością akcyjną / sprawdzanie oznakowania jaj, wołowiny, ryb, GMO, suplementy diety, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia, oświadczenia zdrowotne i żywieniowe, ASF, substancji dodatkowych/.

Przeprowadzono również 34 kontroli w stołówkach szkolnych i przedszkolnych oraz 6 kontroli w sklepikach szkolnych w związku z rozporządzenia Ministra Zdrowia z 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach

Kontrole tematyczne były przeprowadzane również w związku z informacjami otrzymanymi w systemie RAPEX , dotyczącymi kosmetyków wprowadzanych do obrotu bez zgłoszenia do krajowego systemu informowania o kosmetykach . Nie powinny one się znajdować w obrocie na terenie Polski, gdyż mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów.

Wydano 27 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie uchybień technicznych . Wystawiono 56 decyzji płatniczych za przeprowadzenie czynności kontrolnych w ramach urzędowych kontroli żywności, w wyniku której stwierdzono naruszenie wymagań higienicznych i zdrowotnych .Wydano również 37 decyzji zatwierdzających nowo powstające, zmieniające właścicieli lub zakres działalności zakłady produkujące bądź wprowadzające do obrotu żywność pochodzenia niezwierzęcego oraz 37 decyzji wykreślających te zakłady. Wystawiono 93 zaświadczeń potwierdzających nadzór Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pułtusku nad obiektami żywnościowo-żywieniowymi.

Za stwierdzone uchybienia sanitarne zagrażające zdrowiu konsumentów nałożono 9 mandatów karnych na sumę 2000 zł.

Kontrole sprawdzające wykazywały poprawę stanu sanitarnego i technicznego.

Podczas kontroli w nadzorowanych obiektach stwierdzano następujące uchybienia:

- zły stan techniczny pomieszczeń,
- posadzki zniszczone, trudne do utrzymania w czystości,
- ściany i sufity zanieczyszczone,
- drzwi, ramy okienne ze zniszczoną farbą,
- część urządzeń produkcyjnych i sprzętu zniszczona,
- brak wydzielonej obróbki wstępnej
- brudno utrzymane pomieszczenia, urządzenia, sprzęt,
- sprzęt porządkowy przechowywany w miejscach przypadkowych, brak wydzielonego miejsca,
- brak zabezpieczenia przed szkodnikami ,
- obecność szkodników – owadów i gryzoni,
- brak lub nieprawidłowo oznakowane artykuły spożywcze,
- nieokazało zaświadczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- niedostateczna ilość lub brak szafek na odzież, bądź zniszczone,
- niehigieniczna sprzedaż i przechowywanie artykułów spożywczych,
- nieprawidłowa temperatura przechowywania ,
- zapisy dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej nie prowadzone na bieżąco,

Wszystkie obiekty zostały ocenione wg arkuszy ocen stanu sanitarnego jako zgodne z wymaganiami. W obiektach stwierdzano zmienny stan sanitarno- techniczny. Podczas kontroli sanitarnych konsekwentnie egzekwowano wdrażanie zasad Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej. Zakłady produkcyjne opracowały i rozpoczęły wdrażać system HACCP z zachowaniem elastyczności.

System HACCP – to system analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli – identyfikuje, ocenia i kontroluje zagrożenia istotne dla bezpieczeństwa żywności mogące być przyczyną zatruc pokarmowych.

Ponadto przeprowadzono 10 kontroli środków transportu artykułów spożywczych, które oceniono wg arkusza ocen jako zgodne z wymaganiami.

Nadzorem objętych było 98 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w tym 35 zakładów małej gastronomii. Przeprowadzono 107 kontroli, w tym 2 kontrole interwencyjne. Wydano 2 decyzje administracyjne, nałożono 1 mandat na sumę 200 zł. Tylko 32 zakłady prowadzą pełną produkcję od surowca do gotowego wyrobu oraz podają potrawy stosując naczynia wielokrotnego użytku. Wśród tych zakładów, 2 zakłady prowadzą działalność cateringową do zakładów żywienia zamkniętego – szkół, przedszkoli, szpitala, hospicjum, MOPS.

Skontrolowano również 41 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego. Do tej grupy obiektów zaliczamy stołówki szkolne, przedszkolne, szpitalne, internat, kolonie i zimowiska itp. W 17 stołówkach szkolnych prowadzone jest żywienie typu catering. Posiłki dowożone są z baru będącego pod naszym nadzorem. Natomiast 9 stołówek szkolnych sporządza posiłki obiadowe na miejscu. Również 7 stołówek przedszkolnych sporządza posiłki na miejscu, a 11 stołówek przedszkolnych korzysta z usług cateringowych.

Stan sanitarny oceniono według arkusza ocen jako prawidłowy. Podczas kontroli zwracano uwagę na sposób żywienia dzieci, młodzieży i dorosłych.

W 9 szkołach podstawowych, które sporządzają pełne obiady dwudaniowe, przeanalizowano 10-dniowe raporty magazynowe.

Zwrócono uwagę na urozmaicenie jadłospisu, zawartość białka pełnowartościowego, zwierzęcego, ryb, dodatek warzyw i owoców w postaci gotowanej i surowej do każdego posiłku, sposób sporządzania potraw,

ograniczenie soli i cukru. Ewentualne uwagi były omawiane na bieżąco z osobami odpowiedzialnymi za żywienie dzieci i młodzieży.

Przeprowadzono również szkolenie dla pracowników bloku żywienia, na którym omówiono zasady racjonalnego żywienia, zasady dobrej praktyki produkcyjnej /GMP/ i higienicznej /GHP/ i system HACCP.

W 2018 roku w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano do analizy 168 próbek środków spożywczych i przedmiotów dozwolonych do kontaktu z żywnością. Dwie próbki oceniono jako niewłaściwej jakości zdrowotnej. Była to 1

próbka jajek pobranych do badania w związku zstąpieniem zatrucia pokarmowego w domu prywatnym – potwierdzono na skorupce jajka obecność bakterii Salmonella. Druga próbka kwestionowana to brokuły w związku z przekroczeniem dopuszczalnego poziomu pestycydów. Producenta nie udało się ustalić, sprawę zgłoszono do systemu RASFF.

Natomiast były uwagi do oznakowanie środków spożywczych. O nieprawidłowościach zostali poinformowani producenci oraz Inspekcja Weterynaryjna bądź Sanitarna.

Współpracowano również z Inspekcją Weterynaryjną . Odbyło się spotkanie, podpisano nowe porozumienie o współpracy. Do wspólnych kontroli niewyznaczono obiektów.

Nawiązano również współpracę z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Pułtusku . Przeprowadzono wspólnie 2 kontrole w zakładzie produkcji pierwotnej jabłek oraz 1 wspólną kontrolę z Inspekcją Ochrony Środowiska w gospodarstwie rolnym produkcji pierwotnej również jabłek .

Uczestniczono w 3 imprezach masowych, na których poprzez wystawę, konkursy, ulotki informowano społeczeństwo o wpływie żywienia na ich zdrowie. W 2018r przeprowadzano również pogadanki dla dzieci , młodzieży i ich rodziców na w/w temat.

W sezonie grzybowym zapewniono dyżur klasyfikatora grzybów.

Pracownicy Sekcji HŻŻ i PU uczestniczyli w szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa żywności realizowanych w ramach projektów Unii Europejskiej.

W 2018r zrealizowano również zamierzenia zaplanowane zgodnie z wytycznymi Państwowego Inspektora Wojewódzkiego w Warszawie.

W nadzorze bieżącym nad obiektami przestrzegano prawidłowego stosowania obowiązujących przepisów prawa krajowego i Unii Europejskiej dotyczącego bezpieczeństwa żywności, przedmiotów użytku i kosmetyków , śledząc ukazujące się nowe akty prawne.

W 2018 roku stan sanitarno-techniczny w nadzorowanych obiektach żywnościowo-żywnościowych, przedmiotów użytku i kosmetyków uległ poprawie.

7. Ocena higieniczna placówek oświatowo-wychowawczych.

➤ Liczba placówek objętych nadzorem i postępowanie.

Przedmiotem nadzoru Inspekcji Sanitarnej nad obiektami oświatowo-wychowawczymi była ocena przestrzegania obowiązujących norm w zakresie:

- stanu techniczno-sanitarnego obiektów i ich wyposażenia,
- warunków pracy ucznia,
- infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego,
- higieny i jakości dożywiania,
- profilaktycznej opieki medycznej,
- warunków wypoczynku letniego i zimowego,

W 2018 roku Higiena Dzieci i Młodzieży obejmowała nadzorem :

a) 53 placówek stałych i sezonowych

b) przeprowadzono 63 kontroli, w tym;

- 59 kontroli w placówkach stałych,
- 4 kontrole w placówkach sezonowych,.

c) wydano 4 decyzje administracyjne

d) wydano 4 wystąpienia pokontrolne.

Wydane decyzje administracyjne dotyczyły głównie zagadnień stanu sanitarno-technicznego obiektów oświatowo-wychowawczych .

➤ **Analiza warunków sanitarno- higienicznych w aspekcie:**

Przedmiot oceny	Rok 2017	Rok 2018	UWAGI <i>(krótki komentarz i ocena zjawiska z podaniem ewentualnych przyczyn takiego stanu rzeczy)</i>
	Liczba placówek w tym % skontrolowanych	Liczba placówek w tym % skontrolowanych	
Budynki w złym stanie technicznym	0 (0 %)	0 (0 %)	Nie stwierdzono
Budynki w złym stanie higienicznym	1 (2 %)	2 (4 %)	2 placówki (PSP) Przedszkole Miejskie) nie spełniają wymogów sanitarno-technicznych (dotyczy pomieszczeń sanitarnohigienicznych bloku sportowego – toczy się postępowanie administracyjne oraz stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń przedszkolnych)
Placówki w budynkach bez wodociągu podłączonego do sieci (miejskiej/ gminnej/ wiejskiej) z własnym ujęciem wody	43 (86.%)	45 (91%)	Wszystkie budynki oświatowo wychowawcze podłączone są do sieci wodociągowej miejskiej lub gminnej.
Placówki w budynkach bez kanalizacji podłączonej do sieci (miejskiej/ gminnej/ wiejskiej) z własnym szambem lub oczyszczalnią ścieków	43 (43%)	45 (60 %)	27 placówki oświatowo wychowawcze podłączone są do sieci kanalizacyjnej centralnej w 17 placówkach brak podłączenia do sieci kanalizacyjnej (w tym 10 posiada własne szamba i 7 placówek posiada własne oczyszczalnie ścieków)
Niewystarczająca liczba urządzeń ustępowych	0 (0%)	0 (0%)	Nie dotyczy
Korzystanie z ustępów zewnętrznych	0 (0%)	0 (0%)	Nie dotyczy
Niewłaściwe warunki do utrzymania higieny osobistej	0 (0%)	0 (0%)	Nie dotyczy
Inne – jakie? (istotne i charakterystyczne dla nadzorowanego terenu)	0 (0%)	0 (0%)	Nie dotyczy

W ramach nadzoru nad warunkami nauczania i wychowania pracownik HDiM przeprowadził 63 kontrole w placówkach oświatowo- wychowawczych z których wynika, że:

w zakresie funkcjonalności i stanu technicznego budynków istnieją:

- wszystkie placówki szkolne mieszczą się w budynkach podłączonych do wodociągu sieci miejskiej lub gminnej.
- placówki mieszczące się w budynkach nie podłączonych do sieci kanalizacyjnej - 17
w tym - 7 placówek posiada własne oczyszczalnie ekologiczne i 10 placówek posiada własne szamba.
- budynki w złym stanie higieniczno-technicznym -1 placówka (PSP Nr 4 w Pułtusku) nie spełnia wymogów sanitarno-technicznych (dotyczy pomieszczeń sanitarnohigienicznych bloku sportowego- toczy się postępowanie administracyjne), również Przedszkole Miejskie Nr5 w Pułtusku jest w złym stanie higieniczno-technicznym. Po przedstawieniu i omówieniu wyniku kontroli z dyrekcją przedszkola i burmistrzem wystosowano wystąpienie pokontrolne (brak środków finansowych, budynek zakwalifikowano do modernizacji).

➤ **Analiza w zakresie higienizacji procesów nauczania**

a) dostosowanie mebli do wzrostu uczniów /stoliki i krzesła

Podczas kontroli zwracano uwagę na:

- sposób dostosowania mebli edukacyjnych do wysokości ciała uczniów,
- sposobu dokumentowania w placówce doboru mebli edukacyjnych,
- właściwe zestawienie i dobieranie mebli dla uczniów
- właściwe oznakowanie
- posiadanie certyfikatów na sprzęt i meble edukacyjne.

Uzyskane wyniki z kontroli wskazują, że w ocenianych szkołach sale lekcyjne są w dużym stopniu odpowiednio wyposażone w meble odpowiednie do wzrostu uczniów.

b) higiena pracy umysłowej/ocena tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych

W ramach nadzoru nad prawidłowym przebiegiem procesu nauczania i wychowania we wszystkich nadzorowanych placówkach szkolnych dokonano higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych. Ocenie poddano rozkładu zajęć lekcyjnych w 19-PSP (w 168 oddziałach), 1-PG (w 3 oddziałach),6-ZS (w 61 oddziałach).W badanych placówkach stwierdzono niezgodności tygodniowego rozkładu lekcji z przepisami prawnymi oraz z zasadami higieny. Nieprawidłowości stwierdzono w 2 szkołach podstawowych, w 4 oddziałach .Wystosowano wystąpienia pokontrolne, w odpowiedzi dyrektorzy placówek pisali wyjaśnienia, że główną przyczyną tej sytuacji był dojazd uczniów do szkoły oraz zatrudnienie nauczycieli w kilku szkołach.

Sytuacja w porównaniu z rokiem ubiegłym jest stabilna.

➤ **Sytuacja w zakresie żywienia zbiorowego oraz dożywiania dzieci i młodzieży.**

a) formy prowadzonego dożywiania w szkołach oraz powszechność korzystania z tych posiłków przez dzieci i młodzież.

Wszystkie placówki prowadzą dożywianie dzieci i młodzieży. Liczba jedzących ciepłe posiłki wzrosła głównie za sprawą dofinansowania ich przez MOPS-y i GOPS-y.

We wszystkich szkołach podstawowych kontynuowano w ramach program „Program dla Szkół”. Celem programu jest zmiana nawyków żywieniowych dzieci i młodzieży poprzez zwiększenie udziału owoców i warzyw w codziennej diecie oraz propagowanie zdrowego odżywiania.

➤ **Ocena przygotowania i przebiegu wypoczynku dzieci i młodzieży w placówkach sezonowych w aspekcie wymagań sanitarno-higienicznych.**

Bieżący nadzór sanitarny nad placówkami sezonowego wypoczynku Akcji Letniej i Zimowej prowadzony był na podstawie zgłoszeń zarejestrowanych w bazie MEN, których w 2018 r. na nadzorowanym terenie odnotowano ogółem 4 turnusy AL i AZ, a także w placówkach wypoczynku w miejscu zamieszkania, które nie dokonały rejestracji w bazie MEN, jednak PSSE posiadała informacje o prowadzeniu takiej akcji przez szkoły, MDK-i, świetlice środowiskowe i inne placówki pracy pozaszkolnej. Zgodnie z planem zasadniczych zamierzeń PSSE przekazywała stosowne oceny sprawozdawcze do WSSE w Warszawie. Placówki były dobrze przygotowane do wypoczynku dzieci i młodzieży. W trakcie trwania wypoczynku nie stwierdzono istotnych uchybień sanitarnych oraz przypadków zachorowań i wypadków.

W czasie trwania letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, PIS podejmowała stosowne działania oświatowo-zdrowotne propagujące właściwe zachowania uczestników, m.in. informowano organizatorów oraz przebywające dzieci i młodzież o zagrożeniach mogących wystąpić w miejscu ich przebywania. Rozmowy indywidualne przeprowadzone z organizatorami i uczestnikami dotyczyły przede wszystkim istniejących zagrożeń zdrowotnych w trakcie wypoczynku letniego, ochrony przed nimi, zasad zdrowego stylu życia oraz profilaktyki chorób zakaźnych ze szczególnym uwzględnieniem chorób meningokowych. W ramach zapewnienia bezpieczeństwa zdrowego podczas letniego wypoczynku, dostarczono komunikaty, ulotki dotyczące: zatruc pokarmowych, zatruc grzybami. Powyższe materiały dotarły do opiekunów oraz kierowników letniego i zimowego wypoczynku.

➤ Wnioski.

Oceny warunków sanitarno-higienicznych dokonano na podstawie kontroli w 45 placówkach stałych oraz w placówkach wypoczynku (letniego-2 i 1 zimowego). W ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono 63 kontrole. Nie stwierdzono placówek mieszczących się w budynkach nieprzystosowanych, a te które wcześniej zaadaptowano dla potrzeb szkolnictwa spełniają minimum warunków jakie są wymagane w tego typu obiektach. W porównaniu z rokiem 2017 sytuacja nie uległa zmianie. W dalszym ciągu warunki techniczno-sanitarne występują w 2 placówkach oświatowo-wychowawczych. Wystawiono decyzję administracyjną i wystąpienie pokontrolne, obligującą do usunięcia nieprawidłowości. W celu poprawy warunków pobytu uczniów w szkole i innych placówkach oświatowych wydano 4 zalecenia pokontrolne i 4 decyzje administracyjne zobowiązujące placówki do usunięcia nieprawidłowości w określonych terminach. Wykonanie obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych oraz wystąpień pokontrolnych wpłynęło na poprawę warunków.

Przeprowadzone kontrole potwierdziły utrzymujący się dobry stan sanitarny i techniczny w większości placówek oświatowo-wychowawczych (przeprowadzone remonty i rozbudowy wpływają korzystnie na warunki pobytu dzieci i młodzieży). Kontynuowana jest w dalszym ciągu systematyczna wymiana meblowania starego typu na nowy sprzęt i meble edukacyjne na nowe posiadający certyfikaty. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny w placówkach oświatowo-wychowawczych w powiecie pułuskim należy ocenić jako dobry, ulega on ciągłej poprawie. Podejmowane są działania mające na celu dostosowanie istniejącej bazy lokalowej do obowiązujących przepisów i standardów.

Zauważalna jest poprawa w zakresie bazy sportowej. W 2018r oddano do użytku halę sportową przy PSP Nr 3 w Pułusku. W chwili obecnej tylko w 2 placówkach szkolnych (PSP w Płocochowie, PSP w Przewodowie) brak jest sali gimnastycznej, zajęcia wychowania fizycznego przy niesprzyjającej pogodzie odbywają się więc na korytarzu.

8. Ocena narażenia w środowisku pracy.

➤ Zakres działania higieny pracy

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny pracy w celu ochrony zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zawodowych. Do ustawowych zadań w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie higieny pracy, należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące;

- utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy,
- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobieganiu powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
- przestrzegania przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby w rozumieniu przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach obowiązków wynikających z tej ustawy oraz rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych,
- przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia Rady określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi,
- zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium RP środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- kontroli przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej,
- kontroli przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, dotyczących prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy, wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie,
- kontroli przestrzegania przepisów ustawy i mikroorganizmach i organizmach genetycznie modyfikowanych, w zakresie warunków dotyczących higieny pracy w zakładach inżynierii genetycznej,

- kontroli spełniania obowiązków, o których mowa w art. 23r ust. 3 i 4 ustawy Prawo Energetyczne.

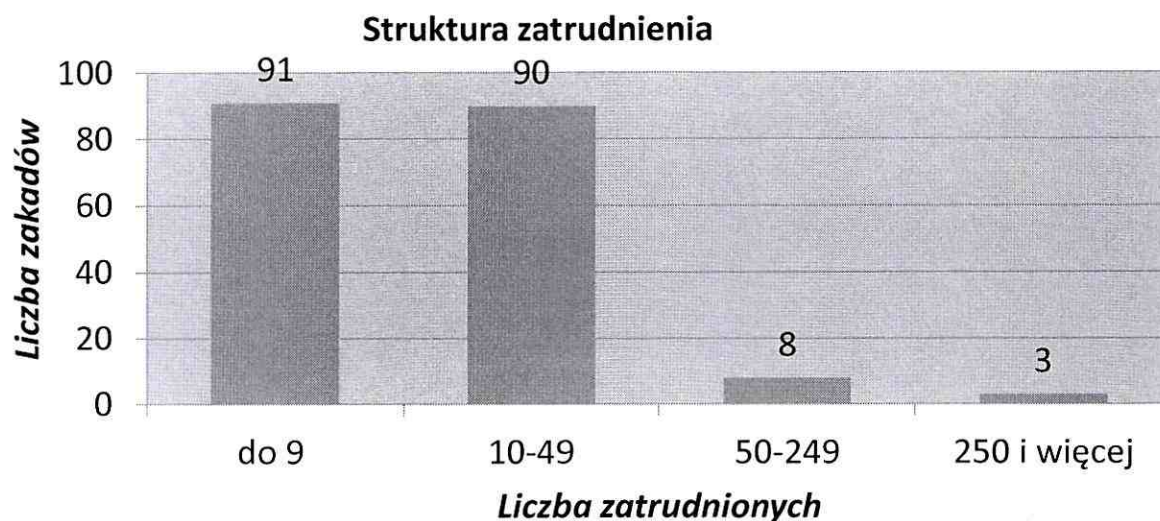
Do zakresu działania higieny pracy należy również przeprowadzanie dochodzeń epidemiologicznych w przypadku podejrzenia choroby zawodowej oraz wydawanie decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub decyzji o braku podstaw do jej stwierdzenia;

W 2018 roku działania kontrolne były nakierowane na prowadzenie nadzoru;

- w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy,
- nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków, wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach sektora gospodarki odpadami i ściekami,
- nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami i prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 w kierunku ustalenia, czy znajdujące się w obrocie i stosowaniu ww produkty zostały odpowiednio sklasyfikowane, oznakowane, właściwie przechowywane i stosowane,
- nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032,
- nad przestrzeganiem zakazu wprowadzania do obrotu i wytwarzania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

➤ **Nadzór nad zakładami pracy**

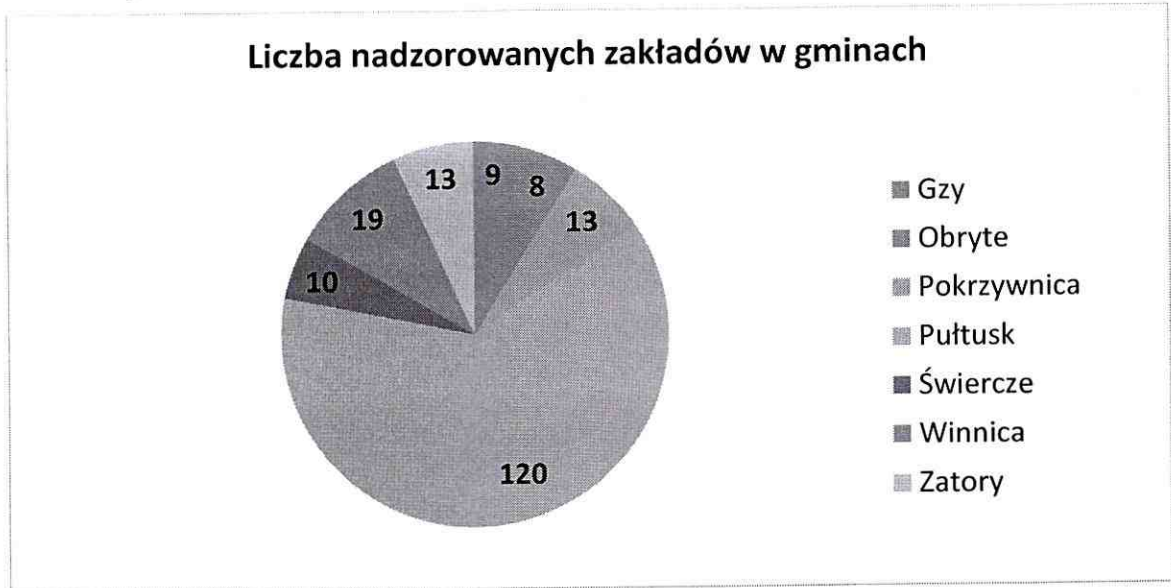
W 2018 roku w ewidencji w zakresie higieny pracy znajdowało się 192 zakłady w 31 działach gospodarki zatrudniających 4 888 pracowników. W 94% są to małe zakłady zatrudniające do 9 pracowników (91 zakładów) i średnie zatrudniające od 10 do 49 pracowników (90 zakładów). Trzy zakłady zatrudniają 250 i więcej pracowników. Są to zakłady należące do branż sklasyfikowanych w PKD 25 (produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń), PKD 27 (produkcja urządzeń elektrycznych) i PKD 31 (produkcja mebli). W 8 zakładach jest zatrudnionych od 50 do 249 pracowników. Strukturę zatrudnienia w zakładach nadzorowanych przez higienę pracy przedstawia poniższa grafika.

W 2018 roku w ewidencji nadzoru higieny pracy znajdowały się następujące zakłady pracy (wg Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007);

- rolnictwo i leśnictwo (PKD 01-02)- 7 zakładów,
- górnictwo i wydobywanie (PKD-08)- 2 zakłady,
- produkcja artykułów spożywczych (PKD 10)- 15 zakładów,
- produkcja odzieży (PKD 14)- 3 zakłady,
- produkcja wyrobów z drewna (PKD 16)- 6 zakładów,
- produkcja papieru i wyrobów z papieru (PKD 17)- 1 zakład,
- produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (PKD 22)- 3 zakłady,
- produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (PKD 23)- 2 zakłady,
- produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń (PKD 25)- 12 zakładów,
- produkcja urządzeń elektrycznych (PKD 27)- 1 zakład,
- produkcja pojazdów samochodowych (PKD 29)- 1 zakład,
- produkcja mebli (PKD 31)-7 zakładów,
- naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń (PKD 33)- 1 zakład,
- wytwarzanie i zaopatrywanie w gorącą wodę dla celów grzewczych (PKD 35)- 1 zakład,
- pobór uzdatnianie i dostarczanie wody (PKD 36-39)- 11 zakładów,
- budownictwo (PKD 41-43)- 6 zakładów,
- handel hurtowy i detaliczny (PKD 45-47)- 64zakłady,

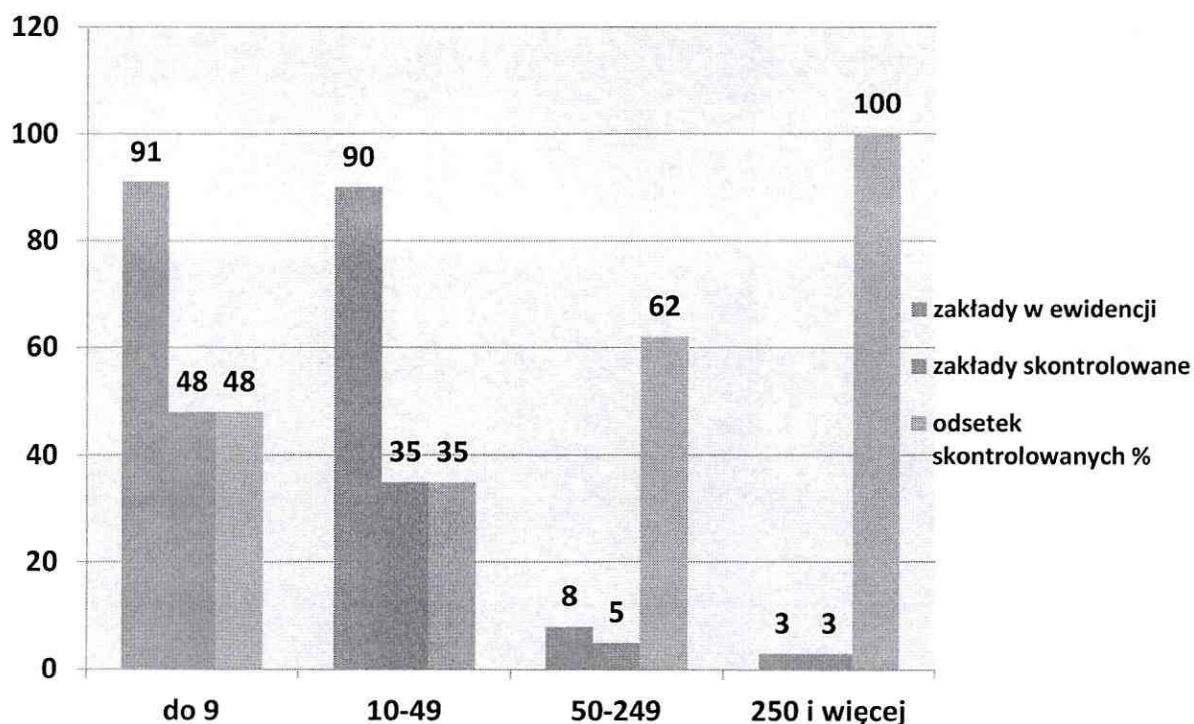
- transport i gospodarka magazynowa (PKD 49- 53)- 4 zakłady,
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa (PKD-64)- 5 zakładów,
- administracja publiczna i edukacja (PKD 84-85)- 26 zakładów,
- opieka zdrowotna i pomoc medyczna (PKD 86)- 12 zakładów,
- archiwa (PKD 91)- 1 zakład,
- rekreacja, kultura, rozrywka (PKD 93)- 1 zakład.

W 2018 roku z zakresu higieny pracy dokonano 126 wizytacji (kontrole podstawowe, rekontrole i kontrole sprawdzające) w 91 zakładach pracy zatrudniających 2595 pracowników. Kontrolą objęto 47% zakładów znajdujących się w ewidencji higieny pracy. Nadzorem objęto zakłady o różnej wielkości zatrudnienia.. Odsetek skontrolowanych zakładów waha się od 39% dla zakładów zatrudniających 50- 249, do 100% dla zakładów zatrudniających powyżej 250 pracowników. Częstotliwość kontroli wynika z analizy ryzyka. Poniżej przedstawiono wykres obrazujący liczbę wizytacji w zakładach pracy w zależności od wielkości zatrudnienia.

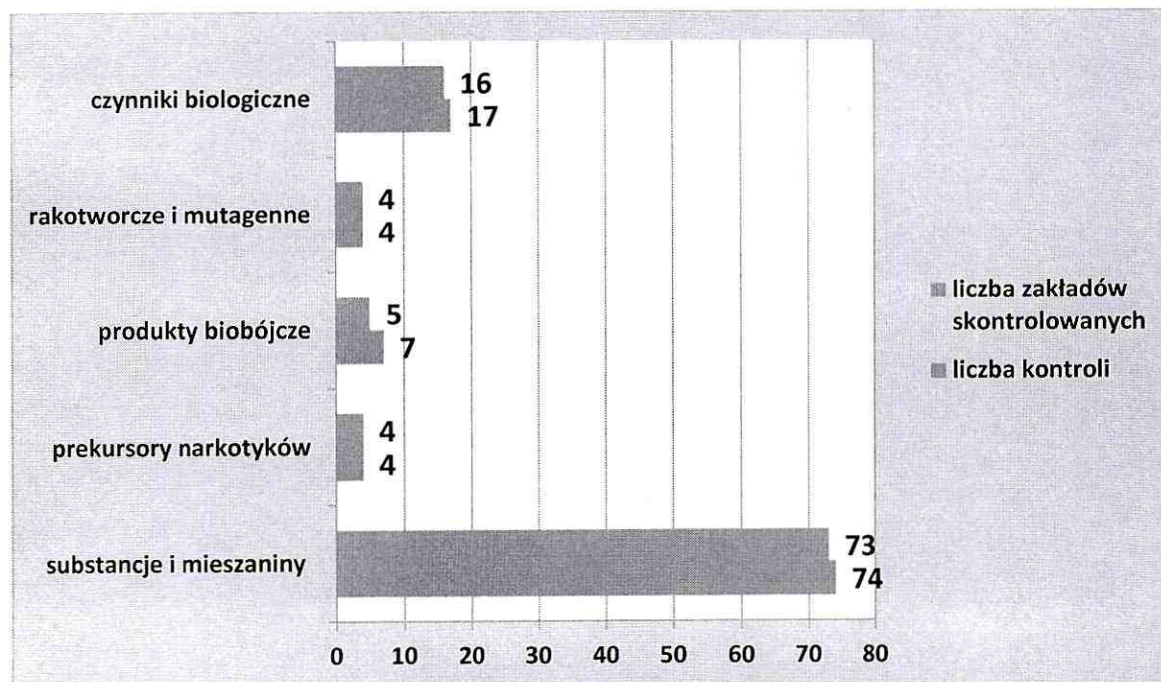
Liczba kontroli w zależności od wielkości zatrudnienia

Liczba zatrudnionych

Kontrole zakładów pracy obejmowały zagadnienia nadzoru nad; stanem sanitarno- higienicznym stosowaniem i wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3, produktami biobójczymi, w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, czynnikami biologicznymi w środowisku pracy. Poniżej przedstawiono graficzne zestawienia liczby kontroli wg tematyki oraz liczby skontrolowanych zakładów wg tematyki.

Nadzór nad zakładami według tematyki kontroli

W 2018 roku wydano ogółem 76 decyzji administracyjnych, w tym;

- 1) 23 nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień higieniczno-sanitarnych,
- 2) 9 przedłużających wykonanie zaleceń,
- 3) 4 w sprawie chorób zawodowych,
- 4) 36 płatniczych,
- 5) 4 w sprawie środków zastępczych.

W wydanych decyzjach zawarto 96 nakazów dotyczących między innymi; przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia (44 nakazów),

a pozostałe nakazy dotyczyły nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, braku zaświadczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do wykonywania czynności na określonych stanowiskach, braku oceny ryzyka zawodowego. Nie prowadzono postępowania administracyjno-egzekucyjnego i nie nakładano mandatów karnych.

W warunkach przekroczeń NDN (najwyższych dopuszczalnych natężeń), czynników szkodliwych dla zdrowia pracuje około 260 pracowników narażonych na hałas słyszalny (produkcja mebli, materiałów budowlanych, kazeiny) oraz 2 osoby w narażeniu na pyły (branża spożywcza). Obniżenie natężenia hałasu metodami technicznymi jest trudne, a czasami wręcz niewykonalne z techniczno-ekonomicznego punktu widzenia. Producenci wypuszczają na rynek maszyny emitujące hałas na granicy dopuszczalnego poziomu hałasu (85 dB), a często, nowe maszyny fabrycznie przekraczają dopuszczalne normy emisji. W takim przypadku producenci maszyn i urządzeń nakazują w instrukcjach stosowanie ochron osobistych. Pracownicy zatrudnieni w warunkach narażenia na hałas są wyposażeni w indywidualne ochronniki słuchu, strefy zagrożenia hałasem są oznakowane, prowadzona jest profilaktyka lekarska.

W pomieszczeniach zakładów pracy wprowadzony jest zakaz palenia tytoniu. Część zakładów zorganizowała palarnie lub wyznaczyła miejsca do palenia tytoniu. Podczas przeprowadzanych kontroli informowano pracodawców o aktach prawnych zobowiązujących ich do zapewnienia pracownikom właściwych, bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, stosowania środków profilaktycznych zabezpieczających przed powstawaniem chorób, informowania o zagrożeniach i szkoleniach pracowników. Uświadamiano pracowników o konieczności stosowania środków ochrony indywidualnej w celu ochrony przed zagrożeniami występującymi w środowisku pracy. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień mogących mieć wpływ na zdrowie ludzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny stosował oprócz decyzji administracyjnych wystąpienia kierowane do osób odpowiedzialnych ze stan sanitarno-higieniczny.

➤ **Nadzór nad substancjami chemicznymi ich mieszaninami i produktami biobójczymi**

W opisywanym roku dokonano 74 kontrole (dystrybutorzy i stosujący substancje lub mieszaniny). W ramach nadzoru nad stosującymi substancje i mieszaniny chemiczne niebezpieczne kontrolowano pracodawców pod kątem posiadania aktualnych kart charakterystyki, spisu stosowanych substancji i mieszanin niebezpiecznych, dostępności instrukcji stanowiskowych, sposobu przechowywania i magazynowania.

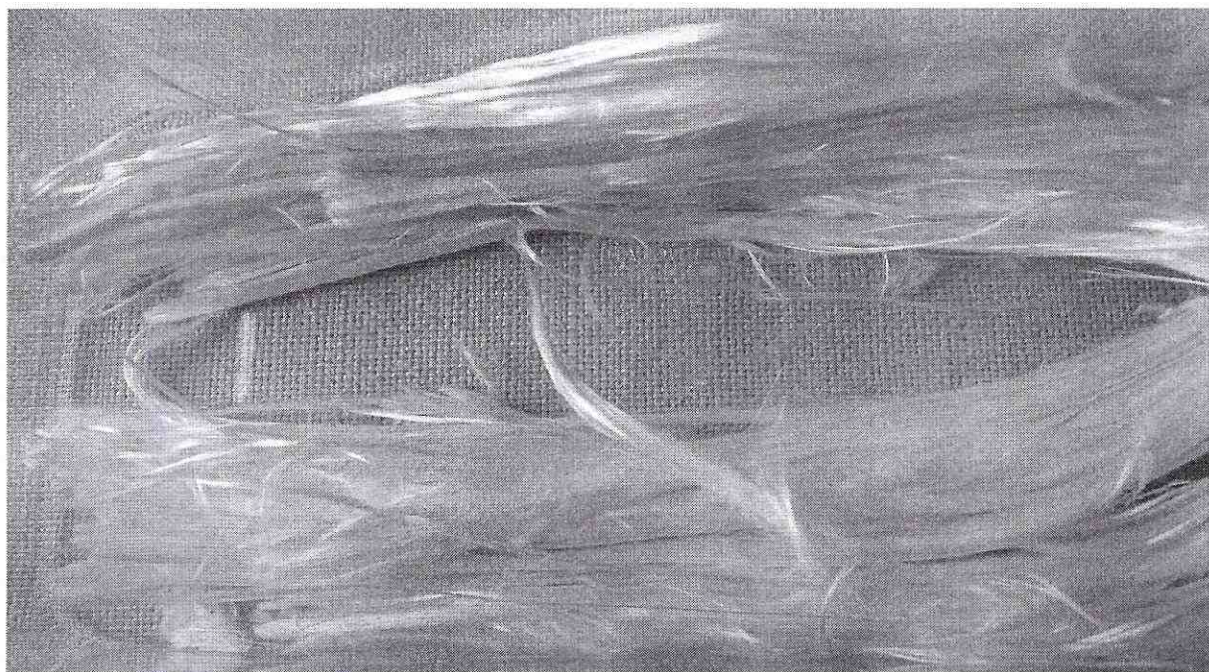
Substancje i mieszaniny chemiczne niebezpieczne używane są do malowania oraz zabezpieczania elementów drewnianych, metalowych, klejenia elementów drewnianych, produkcji materiałów budowlanych oraz analiz laboratoryjnych. Produkty biobójcze wykorzystywane są do impregnacji drewna oraz procesów dezynfekcji i deratyzacyjnych. Skontrolowano 43 zakłady stosujące w swojej działalności substancji i mieszaniny chemiczne. Istotnych uchybień w omawianym zakresie nie stwierdzano.

GLAZ BUD Pułtusk (zdjęcie www.glazbud.com.pl)

➤ **Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi, rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy**

W ewidencji PSSE w Pułtusku znajdują się 39 podmiotów, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. Pod kątem występujących w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych przeprowadzono 17 kontrol¹ w 16 podmiotach gospodarczych. Wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych uchybień (brak rejestru prac i pracowników). Liczba narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne wynosi ogółem około 550 osób-
czynniki biologiczne zaliczane do 2 i 3 grupy zagrożenia (czynniki, które mogą wywoływać u ludzi ciężkie choroby, są niebezpieczne dla pracowników, a rozprzestrzenienie ich w populacji ludzkiej jest bardzo prawdopodobne; zazwyczaj istnieją w stosunku do nich skuteczne metody profilaktyki lub leczenia).

Włókna azbestu(zdjęcie wikipedia.org)

Szkodliwe czynniki biologiczne najczęściej występują w zakładach branż; rolnictwo i leśnictwo, produkcja artykułów spożywczych, oczyszczanie i odprowadzanie ścieków i opieki zdrowotnej.

Na terenie powiatu pułtuskiego w 5 zakładach pracy występuje narażenie na substancje rakotwórcze (analizy chemiczne, pyły drewna twardego). Ogółem w 5 zakładach pracy narażonych jest 46 osób, w tym 37 kobiet. Do ogólnej liczby narażonych nie ujęto pracowników diagnostyki obrazowej (narażenie na promieniowanie jonizujące) zatrudnionych w Szpitalu Powiatowym Gajda Med. Sp. z o.o. w Pułtusku-nadzorowany przez PWIS w Warszawie. W 2018 r. przeprowadzono 4 kontrole w tych zakładach. Nie stwierdzono istotnych uchybień w tym zakresie. Na terenie PSSE brak jest zakładów zajmujących się zdejmowaniem i utylizacją płyt azbestowych. Działalnością w tym zakresie zajmują się podmioty zewnętrzne.

9. Nadzór nad prekursorami narkotyków i środkami zastępczymi

Prekursory narkotyków to substancje, mające legalne zastosowanie, ale które często wykorzystywane są do nielegalnej produkcji narkotyków. Przykładowo nadmanganian potasu wykorzystywany jest do nielegalnej produkcji kokainy, a bezwodnik octowy do produkcji heroiny. Na terenie działalności PPIS w Pułtusku stosowane są prekursory narkotyków kat. 2 i 3.

Są to następujące prekursory;

- kwas solny (kat. 3)- analizy chemiczne, mycie kolumn jonitowych,
- kwas siarkowy (kat. 3)- analizy chemiczne,
- aceton (kat. 3)- rozcieńczalnik do lakierów,
- metyloetyloketon (kat.3)- mycie spodów obuwniczych,
- nadmanganian potasu (kat. 2)- analizy chemiczne.

Na naszym terenie nie ma producentów, dystrybutorów, eksporterów i importerów prekursorów narkotyków kat. 2 i 3. Zakłady stosujące prekursory prowadzą ewidencje przychodu i rozchodu oraz posiadają karty charakterystyki tych substancji.

Środek zastępczy, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii oznacza produkt zawierający co najmniej jedną nową substancję psychoaktywną lub inną substancję

o podobnym działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, który może być użyty zamiast środka odurzającego lub substancji psychotropowej lub w takich samych celach jak środek odurzający lub substancja psychotropowa, których wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu nie jest regulowane na podstawie przepisów odrębnych; do środków zastępczych nie stosuje się przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów;”.

W 2018 r. nie zgłoszono żadnego przypadku podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi. W postępowaniu administracyjnym wydano cztery decyzje (o zniszczeniu

i umorzeniu postępowania). Podczas kontroli zakładów pracy rozdawano materiały akcydensowe, przeprowadzono rozmowy i prowadzono instruktaże nt, szkodliwości

środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

W 2018 r. nie zanotowano zgonu z powodu zażycia środków zastępczych.

<https://www.google.pl/search?q=dopalacze&biw>

Państwowa Inspekcja Sanitarna na terenie powiatu prowadzi działania profilaktyczne

w zakresie przeciwdziałania wytwarzaniu i obrotowi środkami zastępczymi. W placówkach szkolnych organizowane są pogadanki dotyczące zagrożeń wynikających ze stosowania dopalaczy. Przekazywane są materiały edukacyjne, scenariusze zajęć dla rodziców i dzieci. Materiały edukacyjne udostępniane są bezpośrednio rodzicom i uczniom, są one również zamieszczane na stronie internetowej PSSE w Pułtusk. Prowadzony jest monitoring podejrzeń zatruc i postępowań w sprawie zatruc środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi.

IV. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

I. OBSADA KADROWA

1. Pracownicy Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w poszczególnych PSSE:

Lp.	Imię i nazwisko	Wykształcenie	Specjalizacja/ Studia podyplomowe	Stanowisko	Staż pracy ogółem	Staż pracy w OZ i PZ
1.	Barbara Duszczyk	Wyższe	Nie dotyczy	asystent OZiPZ	32 lat	7lat

2. Ocena obsady kadrowejⁱⁱ:

Nie nastąpiły zmiany w ocenie obsady kadrowej w stosunku do roku poprzedniego.

II. CHARAKTERYSTYKA PLACÓWEK W POWIECIE

Rodzaj placówki	Liczba placówek objętych działaniami OZ i PZ
Przedszkola	20
Szkoły podstawowe	26
Gimnazja	8
Szkoły ponadgimnazjalne	10
Szkoły wyższe	1
Inne placówki nauczania i wychowania	4
Podmioty lecznicze (z wyłączeniem szpitali)	17
Szpitale	1

Nadzorowanie działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia.

Lp.	Jednostka Państwowej Inspekcji Sanitarnej	Liczba nadzorowanych jednostek	Liczba wizytacji w nadzorowanych jednostkach
	0	1	2
1.	PSSE	87	27

III. DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNO – SZKOLENIOWAⁱⁱⁱ

1. Szkolenia organizowane/ współorganizowane przez PSSE w ramach działalności oz i pz:

Liczba szkoleń	Liczba uczestników szkoleń
0/0	0/0

2. Konferencje organizowane/ współorganizowane przez PSSE w ramach działalności oz i pz:

Liczba konferencji	Liczba uczestników konferencji
0	0

3. Narady organizowane/ współorganizowane przez PSSE w ramach działalności oz i pz:

Liczba narad	Liczba uczestników narad
4	26

4. Poradnictwo

Liczba porad	Liczba osób, którym udzielono poradnictwa
15	15

IV. REALIZACJA INTERWENCJI PROGRAMOWYCH

1. PROGRAMY OGÓLNOPOLSKIE.

„Trzymaj Formę!”- Profilaktyka nadwagi i otyłości.

W ramach wzmocnienia działań programowych pracownik OZiPZ wraz z pracownikiem HZZiPU omówił 2 prezentacje multimedialne w 1 szkole podstawowej (25 odbiorców) „Żywienie dzieci i młodzieży- zbilansowana dieta" oraz "Sól i cukier". Uczestnicząco w jury konkursu w ramach obchodów „Święta Ziemi” oraz w podsumowaniu programu na poziomie szkolnym na V Pikniku Rodzinnym pod hasłem „Postaw na rodzinę” (250 uczestników).

Współpraca:

Starostwo Powiatowe, Urzędy Gmin, Gminne Komisje ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, PTTK, ARR, Kluby sportowe, Nature House, Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin, Policja, Nadleśnictwo, GOPS, PSSE.

Liczba odbiorców programu- 1378 (nauczyciele, uczniowie gimnazjów i szkół podstawowych, rodzice)

Liczba placówek objętych działaniami- 12 szkół podstawowych i oddziałów gimnazjalnych.

1.1. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu. Cele i Zadania.

W roku sprawozdawczym 2018 prowadzono przez pracowników PIS monitoring realizacji zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w ramach prowadzonego nadzoru bieżącego w obiektach wymienionych w ustawie, w tym:

- przedsiębiorstwach podmiotów leczniczych -67 kontroli,

- jednostkach organizacyjnych systemu oświaty- 50 kontroli,
- zakładach pracy- 89 kontrole,
- zakładach gastronomicznych- 35 kontroli.

Omówiono prezentację multimedialną pt. "Uzależnienie od tytoniu" 47 uczniów ZPO w Winnicy. Dystrybucja materiałów oświatowo- zdrowotnych (GIS, POZNPT i TOB3CIT) do placówek oświatowych i podmiotów leczniczych.

Współpraca:

Zakłady Pracy, Urząd Miasta i Gminy, Starostwo Powiatowe, Wójtowie Gmin, Prasa, Dyrektorzy podmiotów leczniczych, Dyrektorzy placówek oświatowych, Rektor AH.

Liczba odbiorców programu: 114(Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów, rodzice i opiekunowie, szkoły ponadgimnazjalne, społeczność lokalna)

Liczba placówek objętych działaniami- 87

W ramach POZNPT realizowano następujące programy edukacyjne.

„Czyste powietrze wokół nas.

Wsparcie ze strony koordynatora powiatowego polegało na dystrybucji plakatów, ulotek i poradników stanowiących oprzyrządowanie programu, oraz udzielaniu porad metodycznych podczas indywidualnych spotkań z koordynatorami szkolnymi oraz podczas wizytacji.

Współpraca:

Dyrektorzy placówek oświatowych, lokalna prasa, wójtowie Gmin, Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta i Gminy.

Liczba odbiorców programu: 162 (uczniowie szkół podstawowych)

Liczba placówek objętych działaniami- 4

1.2.2. „Nie pal przy mnie proszę”

Dystrybucja materiałów stanowiących oprzyrządowanie programu oraz powiązanych z profilaktyką antytytoniową.

Współpraca:

Dyrektorzy szkół podstawowych.

Liczba odbiorców programu-1241 (uczniowie szkół podstawowych, rodzice i nauczyciele)

Liczba placówek objętych działaniami- 6

1.2.3. „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Dystrybucja materiałów stanowiących oprzyrządowanie programu oraz powiązanych z profilaktyką antytytoniową. Ankietyzacja uczniów. Omówienie prezentacji multimedialnej pt. „Uzależnienie od tytoniu” dla uczniów (43 odbiorców)

Współpraca:

Dyrektorzy i pedagodzy szkół podstawowych i gimnazjów.

Liczba odbiorców programu- 85 (uczniowie szkół gimnazjalnych i szkół podstawowych).

Liczba placówek objętych działaniami- 3

1.2. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”- projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach Szwajcarsko- Polskiej współpracy.

Dystrybucja materiałów kampanijnych " Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu" do placówek oświatowych i przedsiębiorstw podmiotów leczniczych. Przedstawienie oferty programowej wszystkim szkołom ponadgimnazjalnym.

W ramach tego projektu realizowany jest poniższy program:

1.3. Realizacja programu edukacyjnego pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość”.

Program realizowany w ramach Projektu „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”- projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach Szwajcarsko- Polskiej współpracy.

Dystrybucja materiałów stanowiących oprzyrządowanie programu.

Współpraca:

Dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych.

Liczba odbiorców programu- 1185 (uczniowie i rodzice szkół ponadgimnazjalnych)

Liczba placówek objętych działaniami- 3

2.2 Profilaktyka HIV/AIDS w ramach Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania HIV

Sporządzenie i przesłanie pisma informacyjnego nt. Obchodów Światowego Dnia AIDS, omówienie prezentacji multimedialnej pt. "Epidemiologia HIV/AIDS, emisja materiału edukacyjnego na płycie CD pt."HIV/AIDS to też twój problem", Emisja spotu kampanijnego pt. HIVOKRYZJA, dystrybucja materiałów oświatowo-zdrowotnych do placówek oświatowych i przedsiębiorstw podmiotów leczniczych.

Współpraca:

Dyrektorzy placówek oświatowych i przedsiębiorstw leczniczych, Rektor AH, Biblioteka Pedagogiczna. Redakcje lokalnych gazet.

Liczba odbiorców programu- 7725 (Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych uczniowie szkół gimnazjalnych, społeczność lokalna, kadra pedagogiczna).

Liczba placówek realizujących program- 13.

3.1 Program antynikotynowy „Bieg po zdrowie”.

Przekazano ofertę programową do szkół podstawowych powiatu pułtuskiego oraz materiały stanowiące oprzyrządowanie programu.

Współpraca:

Dyrektorzy szkół podstawowych.

Liczba odbiorców programu-48 (uczniowie kl. IV szkoły podstawowej, rodzice).

Liczba placówek objętych działaniami: 1.

Obchody „Światowego Dnia bez Tytoniu”

Odbycie narady z Dyrekcją Przedszkola Miejskiego Nr 4 w Pułtusku dot. współorganizacji marszu antytytoniowego ulicami Miasta Pułtuska, uczestnictwo w marszu. Sporządzenie i przesłanie pisma informacyjnego dot. obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu do partnerów i gazet lokalnych (publikacja artykułu w gazecie internetowej "WPU 24" i "Pułtusk24"), wykonanie gazetki informacyjnej w Siedzibie PSSE, dystrybucja ulotek i plakatów informacyjnych.

Współpraca:

Starosta Pułtusk, Burmistrz Miasta Pułtusk, Wójtowie Gmin, Dyrektorzy przedsiębiorstw podmiotów leczniczych, Dyrektorzy placówek oświatowych, Redaktorzy 4 lokalnych gazet, Rektor AH. Straż Miejska, KPP.

Liczba odbiorców programu- 7935 (społeczność lokalna)

Liczba placówek objętych działaniami- 107 placówek oświatowych, przedsiębiorstw podmiotów leczniczych, instytucji, redakcji.

Obchody „Światowego Dnia Rzucania Palenia”

Sporządzenie i przesłanie pisma informacyjnego dot. obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia do partnerów i gazet lokalnych (publikacja artykułu w gazecie "Pułtusk 24"), Uczestnictwo w pikniku Naukowym w PSP w Dzierżenie- organizacja stoiska informacyjno-pomiarowego (badanie ciśnienia tętniczego i poziomu cukru we krwi- 22 osoby). Dystrybucja ulotek informacyjnych.

Współpraca:

Starosta Pułtusk, Burmistrz Miasta Pułtusk, Wójtowie Gmin, Dyrektorzy przedsiębiorstw podmiotów leczniczych, dyrektorzy placówek oświatowych, Redaktorzy 4 lokalnych gazet, Rektor AH.

Liczba odbiorców programu-2083 (społeczność lokalna).

Liczba placówek objętych działaniami- 80 placówek oświatowych, podmiotów leczniczych, instytucji, lokalna prasa.

Obchody „Światowego Dnia Zdrowia”

Sporządzenie i przesłanie pisma informacyjnego nt. obchodów Światowego Dnia Zdrowia do partnerów oraz prasy lokalnej, publikacja artykułu w Gazecie Powiatowej), wykonanie gazetki wizualnej w Siedzibie PSSE, umieszczenie informacji na stronie internetowej Stacji.

Współpraca:

Starosta Pułtusk, Burmistrz Miasta Pułtusk, Wójtowie Gmin, Dyrektorzy przedsiębiorstw podmiotów leczniczych, Dyrektorzy placówek oświatowych, Redaktorzy 4 lokalnych gazet, Rektor AH.

Liczba odbiorców programu- 417 (społeczność lokalna).

Liczba placówek objętych działaniami- 50 placówek i instytucji.

2. PROGRAMY WOJEWÓDZKIE

2.1. Program edukacyjny „Zdrowe piersi są OK.!”

Dystrybucja materiałów stanowiących oprzyrządowanie programu oraz powiązanych z profilaktyką chorób nowotworowych.

Współpraca:

Dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych.

Liczba odbiorców programu- 306 (uczniowie i rodzice szkół ponadgimnazjalnych)

Liczba placówek objętych działaniami- 3

2.2. Program edukacyjny „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Dystrybucja materiałów stanowiących oprzyrządowanie programu oraz powiązanych z profilaktyką chorób nowotworowych.

Współpraca:

Dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych.

Liczba odbiorców programu- 82 (uczniowie i rodzice szkół ponadgimnazjalnych).

Liczba placówek objętych działaniami- 2

2.3. Program edukacyjny powiatowy- „Chroń się przed kleszczami, wszystkimi sposobami”- program profilaktyki chorób odkleszczowych.

Omówienie prezentacji multimedialnej stanowiącej oprzyrządowanie programu i emisja filmów edukacyjnych pt. "Jak usunąć kleszcza". Dystrybucja ulotek informacyjnych, pogadanki udzielenie porady metodycznej nt. realizacji programu.

Współpraca:

Dyrektorzy przedszkoli i szkół podstawowych, nauczyciele.

Liczba odbiorców programu-927 (uczniowie szkół podstawowych, rodzice, nauczyciele).

Liczba placówek objętych działaniami- 3

2. 4. Profilaktyka raka piersi

Organizacja stoiska informacyjno- pomiarowego na Dożynkach Powiatowych i Gminnych. Dystrybucja ulotek informacyjnych pt. „Badam się, więc mam pewność”.

Współpraca:

Placówki oświatowe, ogół społeczeństwa

Liczba odbiorców programu- 1108

Liczba placówek objętych działaniami -10

2.5 . Profilaktyka używania nowych narkotyków („dopalaczy”),

Omówiono prezentacje multimedialne pt. "Dopalacze mogą cię wypalić...", "Dopalacze", wyświetlono film GIS " O dopalaczach" i " Dopalacze. Narkotyki", "Rosyjska faza po dopalaczach", "Koks na szafli", "Dragi na wesóło" w 5 placówkach oświatowych. Udział w 2 debatach powiatowej kampanii „Narkotyki, dopalacze- nie tędy droga”. Dystrybucja ulotek „ Dopalacze to śmierć”. Uczestnictwo w projekcie „Bezpieczna szkoła, bezpieczny uczeń” oraz uczestnictwo w jury konkursu dot. profilaktyki uzależnień.

Współpraca:

Dyrektorzy szkół, pedagodzy, Biblioteka Pedagogiczna, instytucje pomocowe powiatu i samorządowe, KPP,

Liczba odbiorców programu- 1047 (Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów, Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, nauczyciele)

Liczba placówek realizujących program-20

2.6. Profilaktyka zatruc pokarmowych, w tym zatruc grzybami,

Sporządzono i przekazano informację o prasy oraz do Dyrektorów placówek oświatowych nt. "Wystawy Grzybów", dyżurów klasyfikatora oraz "Jak bezpiecznie zbierać grzyby". Wykonano ekspozycję wizualną w siedzibie Stacji na w w temat. Omówienie prezentacji multimedialnej „Jak odróżnić grzyby jadalne od trujących”. Publikacja artykułu w Gazecie Powiatowej nt. „bezpiecznego grzybobrania”.

Współpraca:

Redaktorzy gazet lokalnych, Dyrektorzy placówek oświatowych, Dzienny Dom „Senior Wigor” w Pułtusku.

Liczba odbiorców programu- 3066 Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów, społeczność lokalna, seniorzy

Liczba placówek realizujących program- 34

2.7. „Bezpieczne wakacje” „Bezpieczne Ferie”

Wykonanie ekspozycji wizualnych w Siedzibie Stacji nt. "Bezpiecznych Wakacji". Uczestnictwo w posiedzeniu Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego WZK Starostwa Pułtuskiego. Przeprowadzono 2 „Diagnozy przedsięwzięć prozdrowotnych w placówce wypoczynku dzieci i młodzieży”. Dystrybucja materiałów oświatowo- zdrowotnych nt. wszawicy oraz zagrożeń związanych z wypoczynkiem, zalecenia dla Dyrektorów i nauczycieli i rodziców dot. profilaktyki grypy.

Współpraca:

Starostwo Powiatowe, Kierownicy i organizatorzy wypoczynku letniego i zimowego.

Liczba odbiorców programu- 874 (Uczniowie szkół podstawowych, organizatorzy wypoczynku letniego i zimowego).

Liczba placówek realizujących program- 3

2.9. Profilaktyka wszawicy i świerzbu.

Przeprowadzenie pogadanek dla uczniów i nauczycieli nt. pasożytniczej choroby pediukulozy. Dystrybucja ulotek i plakatów

Współpraca:

Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy w Pułtusku, Placówki oświatowe z terenu powiatu pułtuskiego.

Liczba odbiorców programu- 614 uczniów i nauczycieli

Liczba placówek realizujących program- 11

2.10. Profilaktyka grypy

Dystrybucja ulotek informacyjnych nt. profilaktyki grypy

Współpraca:

Liczba odbiorców programu- 303 pacjenci przedsiębiorstw leczniczych, placówki oświatowe

Liczba placówek realizujących program- 3

2.11. Promocja zdrowego stylu życia.

Omówienie prezentacji multimedialnych pt. "Żywność dzieci i młodzieży- zbilansowana dieta" oraz „Sól i cukier”. Dystrybucja ulotek informacyjnych.

Współpraca:

Dyrektorzy placówek oświatowych.

Liczba odbiorców programu-586 (uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych).

Liczba placówek realizujących program- 2

VI. BUDŻET NA DZIAŁALNOŚĆ OZ I PZ NA POZIOMIE PSSE

1. Środki finansowe z WSSE

Lp.	Tematyka finansowanego działania / przeznaczenie kwoty	Kwota	Uwagi
1.	0/0	0	
2.			
OGÓŁEM		0	

2. Środki finansowe z PSSE

Lp.	Tematyka finansowanego działania / przeznaczenie kwoty	Kwota	Uwagi
1.	0/0	0	
2.			
OGÓŁEM		0	

3. Środki spoza PIS

Lp.	Tematyka finansowanego działania / przeznaczenie kwoty	Kwota	Uwagi
1.	Quiz „ Zgaduj – Zgadula”/nagrody rzeczowe- Dożynki Powiatowo- Gminne w Winnicy	300,00 zł.	Gmina Winnica
2.	Quiz „ Zgaduj – Zgadula”/nagrody rzeczowe- Dożynki gminne w Pokrzywnicy	500,00zł.	Gmina Pokrzywnica
OGÓŁEM		800.00zł.	

4. Inne nakłady (np. otrzymane wydawnictwa, pomoce, nagrody konkursowe itp.)

Ulotki informacyjne nt. WZW oraz AFS oraz właściwego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych i narastającego problemu antybiotykoodporności zwierząt gospodarskich od PLW w Pułtusku.

V. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Z przedstawionej oceny stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej wynika, że pomimo istniejących nieprawidłowości nie ma zagrożenia stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu.

Działania podejmowane przez PIS w ramach bieżącego nadzoru przyczyniają się do utrzymania dobrego stanu sanitarnego kontrolowanych obiektów.

Niemniej nadal konieczne jest:

- stosowanie właściwych, obowiązujących aktów prawnych unijnych i krajowych w bieżącym nadzorze nad obiektami żywności i żywienia oraz materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz kosmetykami,
- kontynuowanie doskonalenia funkcjonowania systemu RASFF, RAPEX, HACCP
- zagwarantowanie każdej placówce warunków do realizacji zajęć z wychowania fizycznego,
- dostosowanie do obowiązujących normatywów liczby urządzeń sanitarnych,
- wyeliminowanie lub ograniczenie szkodliwości fizycznych występujących na stanowiskach pracy,
- kontynuowanie działań, związanych z zakazem wprowadzania do obrotu środków zastępczych,
- kontynuowanie nadzoru nad zgłaszalnością chorób zakaźnych i zakażeń m.in. poprzez wnikliwe sprawdzanie rejestrów chorób zakaźnych i zakażeń podczas kontroli placówek opieki zdrowotnej,
- promowanie zdrowego stylu życia, intensyfikacja działań, związanych ze szkodliwymi czynnikami środowiskowymi i społecznymi, ze szczególnym uwzględnieniem działań w zakresie profilaktyki antynikotynowej, zakażeń HIV, AIDS, zwalczania narkomanii i stosowania środków psychoaktywnych.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Pełaniu
Sławomir Biesiekiński